

quātumcūq; modico. In hoc autē  
q; ponit sub dubitatione dicens. Si  
quid aliquem defraudauit ostēdit se  
nō multum defraudasse. reddere non  
dicit reddam. Quia tenet hōmo sta-  
tim restituere res iniustas iuxta om-  
ne posse suū. Vnde Aug<sup>9</sup>. Non dimit-  
tit peccatum nisi ablatum restituat.  
Quadruplum. utināz vsurarij et rap-  
tores et c. redderēt simplum. Ait autē  
ihesus. q; hodie huic domui sal<sup>9</sup> a dō  
facta est. Cor. i. totī familie. Et speci-  
aliter cōsciētie et achi que facta ē do-  
mus dei per grām inhabitātis. Eo q;  
ipse sit filius abrahe. vnde Beda. Za-  
cheus fili<sup>9</sup> abrahe dicitur. Non q; de stirpe  
eius gemit<sup>9</sup>. sed q; est fides eius imi-  
tat<sup>9</sup>. et sicut ille terram domūq; pa-  
ternam deseruit. Ita iste et achi de  
midiam partē bonorum suorum paupe-  
rib<sup>9</sup> distribuit. ex his videt<sup>9</sup> q; nō fu-  
it iude<sup>9</sup>. sed pagan<sup>9</sup>. Quia omnes  
iudei de stirpe abrahe descenderūt. et  
idem videt<sup>9</sup> dicere Ambrosi<sup>9</sup>. Venit  
enim fili<sup>9</sup> hominis. Cor. de celo i mū-  
dum per humanitatis assumptionē  
querere. per doctrinam suā. et sal-  
uū facere. per gratiam. qd perierat.  
per culpam.

¶ Euāgeliorū dominicaliū postilla p-  
circulum anni finit feliciter.

¶ Incipit postilla super euāgelij de  
sanctis.

¶ In festo sancti Andree apostoli.  
Euāgelium scdm Mat<sup>9</sup>. m.

¶ Illo tempore. Ambulās ihesus iux-  
ta mare galilee vidit duos frēs Sy-  
monem qui vocat<sup>9</sup> petre<sup>9</sup>. Et andream  
frēz eius mittētes rete in mare. erāt  
enim piscatores. Et ait illis. Venite  
post me faciam vos fieri piscatores  
hominū. At illi cōtinuo relictis reti-  
bus secuti sūt eum. Et pcedens indez

vidit duos alios frēs. Iacobum et  
bede<sup>9</sup>. et Iohānem frēm eius in na-  
ui cum et bede<sup>9</sup> patre eorū. reficien-  
tes retia sua. et vocauit eos. Illi autē  
relictis retib<sup>9</sup> et patre secuti sūt eū

Postilla.

¶ Ambulās ihesus iuxta mare et c.  
Mat. m. Mar. i. Lu. v. Disto-  
ria hui<sup>9</sup> euāgelij facta est Anno xpī  
xxi. vi. p<sup>9</sup> iunij dominica. luna. in-  
dictioe. m. Ante incipit illi<sup>9</sup> euā-  
gelij scribit sanct<sup>9</sup> Mat<sup>9</sup>. in eodem  
ca. q; postq; xp̄s ieiunauit. xl. dieb<sup>9</sup>  
et. xl. noctib<sup>9</sup> in deserto. Tūc postmo-  
dum venit et habitauit in capharna-  
um et in finib<sup>9</sup> zabulon et neptalim.  
et cepit p̄dicare et dicere. penitentiā  
agite. appropinquabit enim regnū  
celorum. Ambulans ihesus iuxta ma-  
re galilee. Ly. mare illud est quidā  
lacus habēs centum stadia lōgitudi-  
nis. et quadraginta latitudinis. per  
quem trāsit iordanis flui<sup>9</sup>. ut dicit  
Iheronim<sup>9</sup>. dicitur autem mare fm  
modum hebraicum loquendi. q; ibi  
est magna cōgregatio aquarū. fm  
illud Gen. primo. Congregationes  
aquarū appellauit maria. vocatur  
etiam aliquādo stagnū geuaz areth  
v<sup>9</sup>z Luce. v. dicit etiam mare galilee  
q; est in regione illa. Et etiam dicit<sup>9</sup>  
aliquādo mare tyberiadis a ciuitate  
tyberia sita sup ipsū mare. vidit du-  
os frēs Cor. non tm corpalliter. sed  
etia spūaliter. vñ Cri. ad corda pl<sup>9</sup>  
q; ad facies respiciēs. Simonē q; vo-  
cat<sup>9</sup> petrus. et andream frēm ei<sup>9</sup> mittē-  
tes rete in mare. Cor. ad piscandū  
et qrendū victū. erāt em piscatores  
Vñ Cri. piscatores illitterati mittū-  
tur ad p̄dicandū. Ne fides credentiū  
nō in v̄tute dei. sed in eloquētiā. siue  
in doctrina hōim putaret<sup>9</sup>. At illi cōti-  
nuo relictis retib<sup>9</sup> secuti sūt eū. vñ  
Crisost. In hoc docuerūt nos apl<sup>9</sup> q;  
e in



nemo p̄t terrena possidere ⁊ perfecte  
ad celestia p̄perare. Aer inter celum  
et terrā constitut⁹ ostēdit q̄ inter cele  
stia ⁊ terrena nulla p̄t esse coniunctio.  
celestia q̄ spūalia ⁊ leuia sūt sursum  
ducūt. terrena q̄ ponderosa ⁊ ḡuia  
ad dorsū deponūt. **Ly.** Sciendum q̄  
isti apostoli legunt̄ ter vocati a xp̄o.  
**P**rima vocatio fuit immediate post  
baptismum xp̄i. vt habet̄ Jo. p̄. **Q**uā  
duo discipuli Iohānis baptiste audi  
erūt ipsū dicētem de xp̄o. Ecce agn⁹  
dei. ecce qui tollit pctā mūdi. ⁊ ibidē  
dicit q̄ andreas frater simonis petri  
erat vn⁹ ex duob⁹ qui secuti fuerant  
ihesum. ⁊ ibi dicit. **Q**uādo andreas addu  
xit frēm suū simonem ad ihesū **S**e  
cūda vocatio fuit in captura pisciū.  
**Q**uam describit Lu. v. c. q̄ xp̄s ap̄t  
turbas irruētes ascēdit in nauim pe  
tri ad p̄dicādū populo. Et finita p̄  
dicatione iussit relaxari retē in cap  
turam pisciū: ⁊ visa multitudie pi  
sciū captoꝝ **S**cies petr⁹ q̄ nō pote  
rat esse virtute hūana p̄dixit ad ge  
nua ihesu dicēs. Exi a me dñe: q̄ hō  
pctōꝝ sum: sed illē due vocatiōes nō  
fuerūt ap̄rie ad apostolatū: sed ad  
quandā familiaritatē. **T**ercia voca  
tio fuit ista de q̄ fit mētio in euāgē.  
hodierno. **Q**uā relictis retibus ⁊ nauī  
secuti sūt ihesum. amplius ad p̄dicta  
negotia nō reuersuri: sed intēdentes  
doctrinē xp̄i. ergo dixit eis. faciam  
vos fieri piscatores hōim. ⁊ p̄cedēs i  
de ⁊ c. **Cor.** i. a loco illo ad aliū. vi  
dit duos alios frēs **J**acobū zebedei  
et **I**ohānem frēm eius in nauī cū ze  
bedeo patre eoz: reficiētes retia sua  
**V**nde **C**ris. repantes qđ maxime ē  
pauptatis indicium. vetera repabāt  
q̄ noua vnde emerēt nō habebant.  
⁊ vocauit eos. **Cor.** duos vocat ⁊  
destinat. vtz **Lu.** x. **P**rimo ap̄t du  
os ppl̄os quertēdos. scz iudeoz ⁊ gē

tilium. Secūdo ppter duplicem salu  
tem. scz corporis ⁊ anime. Tercio ppter  
testimoniū veritatē. vtz Deut. xix. In  
ore duoz stat omne testimoniu. Illi  
autem statim relictis retib⁹ ⁊ patre  
secuti sūt eum. §. q̄riē hic quomodo  
isti apostoli relictis retib⁹ omnib⁹  
secuti sūt eum. Dicēdum fm ly. q̄ in  
xpo erat virt⁹ diuinitatis. ⁊ ideo si  
cut poterat exteri⁹ vocare per vocē.  
ita potuit interius attrahere p volū  
tate sua p inspiratione. Item notā  
dum q̄ xps simplices piscatores poti  
us cōstituit apostolos ⁊ p̄dicatores  
euāgelij q̄ litteratos vt filij euange  
lij magis attribuerent sapiētie diui  
ne q̄ humane.

In die sancti Nicolai.

In illo tempore dixit ihesus discipulis suis. Sint lumbi vestri pincti et lucerne ardentes in manibus vestris et c. Hoc euangelium quere infra in comuni sanctorum.

**In festo sancti thome apostoli.**

**I**n illo tempore Thomas vnus ex  
duodecim qui de didim⁹ nō eāt  
cum eis quādo venit ihesus a c. Hoc  
euāgelium cum sua postilla q̄re ante  
in dñica octaua pasce.

**I**n die sancti Stephani pthomarti  
ris Euā. fm Mat. xxij.

**I**n illo tempore. Dixit ihesus turbis  
iudeorum et principibus sacerdotum.  
Ecce ego mitto ad vos prophetas et sa-  
pientes et scribas Et ex illis occidentis  
et crucifigentis et ex eis flagellabitis in  
synagogis vestris. et persequimini de ciui-  
tate in ciuitatem. vt veniat super vos  
omnis sanguis iustus qui effusus est super  
terram. A sanguine abel iusti vsque ad sangui-  
nem zacharie filij barachie quem occidi-  
stis in templo et altare. Amen dico  
vobis: veniet hec omnia super generationem



nem istam Iherusalem iherusalem: q̄  
occidis pphetas & lapidas eos q̄ ad  
te missi sūt quoties volui ogregare  
filios tuos quemadmodum ogregat  
gallina pullos suos sub alas & nolui  
sti. Ecce relinquet vobis dom⁹ vestra  
deserta. dico autem vobis. Non me  
videbitis amodo donec dicatis. **Hū**  
dict⁹ qui venit in nomine domini

#### Postilla

**D**icebat ihesus turbis iudeorū.  
Mat. xxij. Lu. xi. Historia h⁹  
euāgelij facta est Anno xpī. xxxij. xi  
kal. aplis. feria. iij. luna. xj. indicti  
one. vi. Ante iniciū illi⁹ euāgelij scri  
bit sanct⁹ Mat. in eodem ca. q̄ xp̄s  
maledixit scribis & phariseis dices.  
**Ve** vobis scribe & pharisei & ypocri  
te qui clauditis regnum celoz ante  
hōies. vos enim nō intratis nec itro  
eūtes finitis intrare. **Ve** vob scribe  
et pharisei & ypocrite qui decimatis  
mentā & anetū ciminū & reliquistis  
que gr̄uora sūt legis iudiciū. mīam.  
et fidem. **Nec** oportuit facere & illa  
nō omittere. **Qu**es cecoz excolātes  
culicē. **Cam**elum autē glutietes. **Ve**  
vobis scribe & pharisei & ypocrite. q̄  
similes estis sepulchris dealbatis q̄ a  
foris apparēt hominib⁹ speciosa. **Inte**  
rius vero sūt plena ossib⁹ mortuoz  
et omni spueria. **Sic** & vōs a foris  
quidem paretis hominib⁹ iusti. **Int⁹**  
autē estis pleni ypocrisi & iniquitate.  
**Tūc** postmodū sequit⁹ euāgelium h⁹  
diernū. Dicebat autē ihesus turbis  
iudeorū & pncipib⁹ sacerdotum. **Ecce**  
ego mitto ad vōs. **Cor.** instruēdos  
et reuocādos ad me. pphetas & sapi  
entes & scribas. **Li.** q̄ in discipulis  
xpī multi habuerūt spūm ppheticū  
sicut Johā. euāgelista. vtz in **Apoē.**  
**Ali**qui etiā fuerūt scribe: sicut q̄tuor  
euāgeliste qui scripserūt verba & fa

cta xpī. & etiā apli qui sc̄pserūt epi  
stolas ad instructionē populi xpīani  
fuerūt etiā sapiētes. q̄ de diuinis  
et celestib⁹ a deo illuminati. & ex eis  
occedetis. q̄ iacob⁹ frater iohis ab  
eis est occisus. vtz **Act. x.** & sanctus  
stephan⁹ lapidat⁹. vtz **Actu. viij.** &  
multi alij. & crucifigētis. vt petz &  
andream frēm eius. & philippū apo  
stolum & multos alios. & ex eis fla  
gellabitis i sinagogis vestris. hoc pa  
tet in actib⁹ apostolorum. vbi dicit⁹  
q̄ omnes apostoli fuerūt siml flagel  
lati a iudeis. & phibiti ne p̄dicarent  
in nomine ihesu **Act. iij.** & petrus re  
spōdit dī. **O**portet deo plus obedire  
q̄ hominib⁹. & persequemini d̄ ciuita  
te in ciuitatem. **I**n signum hui⁹ xp̄s  
discipulis suis dixit **Iob. xv.** **S**i me  
persecuti sūt & vos persequētur. non  
est seru⁹ maior domino suo. **Ite** xp̄s  
dixit discipulis suis **Mat. x.** **Cū** vōs  
persecuti fuerint in vna ciuitate fugi  
te in aliam. vt veniat super vōs. id  
est generationem istam. omnis san  
guis iustus. id est debita vltio p̄ effu  
siōe sanguinis iustorum. qui effusus  
est super terram a sanguine abel iu  
sti. quem frater suus cayn occidit.  
**I**deo q̄ deus respexit ad abel & ad  
munera eius: sed ad cayn & muneā  
eius non respexit. vsq̄ ad sanguinē  
zacharie filij barachie quem occidi  
stis. propterea quia arguebat ex ius  
su & inspiratione dei regem israhel  
cum populo suo. vt habetur secundo  
**Paralipomenon. vicesimoquarto.**  
**S**piritus domini induit zachariam  
filium ioiade sacerdotis & stetit in cō  
spectu populi dicens. **Q**uare trans  
gredimini p̄ceptum domini. & con  
gregati aduersus eum. **M**iserunt la  
pides iuxta p̄ceptum regis & ipsū  
occederunt inter templum & altare.



scz holocaustoz qđ erat extea tēplū  
.i. in atrio templi. **N**otandum fm ly.  
qđ abel fuit simplex homo pastor ouī  
um ⁊ illiterat⁹. ⁊ acharias fuit lit  
terat⁹ ⁊ legisperit⁹. **P**er hps ei du  
os intelligūtur oēs iusti ab eis occisi  
et est sensus. **V**t veniat sup vos om  
nis sanguis iustus. qui effusus est a  
sanguine abel iusti vsq; ad sangui  
nem ⁊ acharie filij barachie. i. sangui  
ne iusti minimi vsq; ad sanguinem  
maximi iusti. **A**mē. **L**y. i. fideliter. di  
co vobis veniet hec omnia sup gene  
rationem istam. i. super populū iudai  
cum. **Q**uia p criminib⁹ istis punit⁹ ē  
multipliater diuersis temporib⁹. ihe  
rusalem iherusalē. **N**ic ponit⁹ otinēs  
p otēto **Q**uia frequēter dicit ciuitas  
hoc facere qđ popul⁹ in ea habitās  
facit. qđ occidis pphetas **L**y. i. osueui  
sti occidere. ⁊ lapidas eos qui ad te  
missi sūt. i. ad instructionem tuam. si  
cut ptz in antiquis pphetis. **Q**uoties  
volui cōgregare **L**y. sub cultu vni⁹  
dei p fidem ⁊ caritatem. filios tuos  
.i. iudeos. quēadmodum cōgregat  
gallina pullos suos sub alas. **P**onit  
hic exēplum de gallina. **A**d ostendē  
dum affectum suū ad pplm suū. **I**nē  
alias aues gallina videt⁹ magis affici  
ad cōseruationem ⁊ nutritionē pul  
lorum. vnde **A**mbro. **H**ec auis tam  
magnum affectum hz ad pullos vt  
eorū infirmitate affecta infirmet⁹. **E**t  
eas alis suis ptegēs: contra miluū pu  
gnet. ⁊ noluit. **L**y. qđ pphetas ad  
eos missos cōtempserūt. ⁊ postea sā  
ctum **J**ohānem baptistam. ⁊ vltimo  
dñm nostrū ihesū xpm cū discipulis  
suis cōtempserūt. ppter qđ sibi hic  
pena. **E**cce relinquet⁹ domus vestra.  
**G**oz. i. templū ⁊ ciuitas. deserta. scz  
ppter destructionem ciuitatis ⁊ tēpli  
que facta est p **T**hitum ⁊ **V**espasia  
num in vindictā mortis xpi ⁊ suoz

pphetaz ⁊ etiā apostolorū. **D**ico em̃  
vobis nō me videbitis amodo. **L**y.  
id est a tempore passionis xpi qđ de p  
ximo imminet futura quādo xps  
dixit illa verba. **D**onec dicatis bene  
dict⁹ qui venit in nomine domini **L**i.  
hoc erit quādo xps veniet ad iudici  
um. **T**ūc em̃ iudei qui in fine mun  
di credituri sūt in xpm quādo cōgno  
scēt se ab anti xpo esse deceptos tūc  
temporis laudabūt ⁊ confitebuntur  
christum.

**I**n die sancti **J**ohānis euāgeliste  
Euā. fm **J**oh. xxi.

**I**n illo tempore. **D**ixit ihesus  
petro. **S**equere me: ouersus  
petrus vidit illū discipulum  
quē diligebat ihesus sequētem. **Q**ui  
et recubuit in cena super pet⁹ eius.  
**E**t dixit domine quis est qui tradet  
te. **H**unc ergo cum vidisset pet⁹ vi  
dit ihesū. **D**omine: hic autem quid.  
**D**icit ei ihesus. **S**ic eum volo mane  
re donec veniam. **Q**uid ad te tu me  
sequere. **E**xiuit ergo sermo iste inter  
frēs: qđ discipul⁹ ille nō moriet⁹. ⁊ nō  
dixit ihesus nō moriet⁹: sed sic volo eū  
manere donec veniam. quid ad te.  
**N**ic est discipul⁹ ille qui testimoniū  
perhibet de his. ⁊ scripsit hec. ⁊ sci  
mus qđ verū est testimoniū eius.

#### **P**ostilla

**D**ixit ihesus petro **S**equere me.  
**J**oh. xxi. **H**istoria hui⁹ euange  
lij facta est Anno xpi. xxix. nonas  
aplis. feria tertia. luna. xxvi. indicti  
one. vi. **A**nte incipium illius euāgelij  
scribit sanct⁹ **J**o. in eodē ca. qđ xps  
post resurrectionē suam dixit petro  
**A**men amē dico tibi. **C**um esses iuni  
or cingebas te: ⁊ ambulabas quo vo  
lebas. **C**ū autem senueris extends  
manus tuas ⁊ ali⁹ te cinget ⁊ ducet  
quo tu nō vis. **H**oc autem dixit sig  
nificās qua morte clarificat⁹ esset eū



et hoc cum dixisset dicit ei. sequere me  
**Th.** scz ad passionem voluntarie. q.  
d. **R.**o timeas mori p me: qz ego pus  
p te mortu<sup>9</sup> sum. **C.**ouersus petr<sup>9</sup> vi  
dit illum discipulum quez diligebat  
ihesus sequentem **Ly.** quia ceperat ire  
post xpm: sicut et petrus. qui et recu  
buit in cena super pect<sup>9</sup> eius et dixit.  
**S.**uadete petro silenter interrogauit.  
**D.**omine quis est qui te tradet. **N.**unc  
cum vidisset petr<sup>9</sup> dixit. **D.**omine hic  
autem quid. diligebat autem petr<sup>9</sup>  
iohanem speciali dilectione. **E.**t cum  
intellerisset ex verbis xpi. qm dixit ei  
**S.**equere me. scz in eodem genere mor  
tis: qz esset p xpo crucifigend<sup>9</sup>. solli  
citatur et qrit de fine **J.**ohannis dicens. h  
autem quid scz sustinebit. nunquid  
ocidet. nuquid crucifigetur sicut et  
ego. **Ly.** q. di. Bonum esset vt ista  
adiungeret mihi soc<sup>9</sup>. **D.**icit ei ihesus  
sic eum volo manere. **Th.** i. ad semiu  
remere. donec veniam. **Li.** ad vocan  
dum eum ad gloriam celestem de sta  
tu hui<sup>9</sup> mundi. **P.**abetur enim i lege  
da sancti iohannis. qz xps apparuit ei  
circa finem vite sue vocans eum ad  
gloriam. **Q.**uid ad te **Li.** qz ad petr<sup>9</sup>  
non pertinebat scire quid de<sup>9</sup> ordia  
bat de iohanne in futurum. **S.**icut vi  
ctum est apostolis **Act.** p. **N.**on est ve  
strum nosse tempora vel momenta.  
que pater posuit in sua potestate. **S.**  
tantu pertinebat ad ipsum verbo xpi  
pmppte et humiliter obedire. **J.**o sub  
dit. tu me sequere. q. di. fm **Aug.** **R.**o  
lo eum sequi me per crucem et passio  
nem sicut tu me sequis. sed manere  
in carne donec veniam receptur<sup>9</sup> eu  
in eternam beatitudinem. **E.**rit ego  
sermo iste inter frs **Li.** i. apostolos  
qui erant vni in caritate fraterna  
qz discipulus ille no moriet. **Th.** pu  
tauerunt qz dñs dixerit eu sic debere  
manere. i. semp viuere et no esse mo

ritur donec veniret xps ad iudiciu.  
vnde qz no esset sic intelligendu **J.**pe  
iohannes consequenter declarat cum dt.  
**E.**t no dixit ihesus qz no moriet **Li.** qz  
fm veritatem mortu<sup>9</sup> est per sepatio  
nem anime a corpe. qz quilibz homo  
debit<sup>9</sup> est mortis ex primor<sup>9</sup> patetu  
transgressionem. fm qd dicit ad **Pe.** b  
**ix.** **S.**tatutu est hominib<sup>9</sup> omnibus se  
mel mori. **S.**ed sic volo eum manere  
**Li.** hoc est no per martirium me seq  
tu qz i eo fuit pmpptitudo ad tolera  
du martiriū qm fuit piet<sup>9</sup> i seruētis  
olei dolium. **I.**deo ill<sup>9</sup> p martirio ab  
ecclesia colit. qz fm qd dicit beatus  
**Aug.** **N.**on est impar meritum pati  
entie in iohā ne qui passus no est et i  
petro qui passionem sustinuit. donec  
veniam. **Li.** assumēs animam eius a  
corpore absqz tamen angustia et do  
lore. qz iohānes dolorem mortis non  
sensit ex speciali pūilegio i signum i  
tegritatis virginalis. hic est discipu  
lus ille **Li.** scz iohānes qui testimoni  
um perhibet de his. scz q vidit et au  
diuit. et scripsit hec. **Li.** **Q.**uod<sup>9</sup> enim  
antiquorum fuit: qz illi scribebant  
historiam qui vidissent. et ideo dicit  
historia ab hystorim quod est videre  
et ideo iohānes que vidit et audiuit  
scz verba et facta xpi couenientissime  
potuit scribere. et scim<sup>9</sup> qz verum est  
testimoniū e<sup>9</sup> **Th.** cui vtiqz credēdu ē  
**I.**n die **I.**nnoctum. **E.**uāge. scdm  
**Mat.** 11.

**I.**n illo tempore. **A.**ngelus do  
mini apparuit in somnis io  
seph dicens. **S.**urge et accipe  
puerū et matrem eius et fuge in egip  
tum: et esto ibi vsqz dum dica<sup>9</sup> tibi.  
futurū est enim vt herodes querat pu  
erū ad pcedū eum. **Q.**ui surgēs  
accepit puerū et matrem ei<sup>9</sup> nocte et  
secessit in egiptū **E.**t erat ibi vsqz ad  
obitū herodis: vt impleret qd dictū



est a domino p. prophetam dicentem Ex  
egipto vocavi filium meum. tunc he  
rodes videns quomodo illud esset a ma  
gis iratus est valde. Et mittens occidit  
omnes pueros qui erant in bethleem  
et in omnibus finibus eius ab imatu et  
infra secundum tempus quod exquisierat a  
magis. tunc adimpletum est quod dictum  
est per iheremiam prophetam dicentem Vox  
in rama audita est ploratus et ulula  
tus multus. Rachel plorans filios suos  
noluit consolari quia non sunt.

#### Postilla

**E**cce angelus domini apparuit. et  
Mat. 11. Historia huius euangelij  
facta est Anno christi. i. usuali pro die no  
nas februarii sabbato. luna. xiiij. In  
dictioe. iiij. Ante initium illius euange  
lij scribit sanctus Math. in eodem ca. quod  
tres magi accepto responso in som  
nis ne redirent ad herodem per alias  
vias reuersi sunt in regionem suam. quod  
cum recessissent. Ecce angelus domini  
apparuit ioseph in somnis dicens Sur  
ge et accipe puerum et matrem eius et  
fuge in egiptum et esto ibi usque dum  
dicam tibi futurum enim est ut herodes  
querat puerum ad perducendum eum. Ly. De  
us providens persecutionem herodis per an  
gelum ammonuit ioseph ut puerum in egi  
ptum portaret. Ad cuius intellectum  
notandum quod herodes credidit primo  
magos fuisse delusos ex apparitione  
stelle fantastice. Et ideo tunc non cura  
uit de pueri inquisitione sed postea ob  
lato puero in templo in die purificatio  
nis Et a simeone iusto predicato et ma  
nifestato et etiam ab anna prophetissa  
coram toto populo. ut; Lu. 11. Tunc fama  
pueri nati crescere voluit herodes ip  
sum perire. Sed interim iheresus porta  
tus est per ioseph in egiptum Unde se  
quitur. Qui resurgens accepit puerum et  
matrem eius nocte. Ly. propter timo  
rem herodis ut negotium fieret ma

gis occultum. et secessit in egiptum et  
erat ibi usque ad obitum herodis. scilicet  
per septem annos. ut adimpleretur quod  
dictum est a domino per prophetam Osee  
vii. dicentem. ex egipto vocavi filium  
meum. Tunc herodes videns se illudum  
a magis. Cor. quia non redierunt ad ip  
sum. iratus est valde. timens regnum  
suum perdere. et mittens occidit. i. occide  
re iussit. omnes pueros qui erant in  
bethleem iuda et omnibus finibus eius  
Cor. ut christus non effugeret. a bimatu  
et infra. Cor. i. biennio et minus. scilicet  
omnes pueros masculini sexus qui ha  
bebant duos annos vel minus. Notandum  
quod occasio puerorum facta est post annum  
et quatuor dies a natiuitate christi quia hero  
des fuit impeditus ab executione huius  
facti. quia fuit citatus ad curiam roma  
nam ad petitionem filiorum suorum ipsi  
accusatum Postquam fuit reuersus et in  
regno confirmatus. tunc impleuit de ne  
ce puerorum quod prius concepit. tunc  
adimpletum est quod dictum est per ihe  
remiam prophetam. xxxi. Vox in rama  
ip est in excelsis. audita est. ploratus.  
Cor. quantum ad fletum puerorum  
et ululatus. quantum ad fletum ma  
trum. paruuli enim unum patiebantur  
dolorum. scilicet proprium. et matres dupli  
cem. scilicet proprium et alienum. Rachel plorans fi  
lios suos Cor. per rachel intelligitur beth  
leem quia rachel sepulta fuit iuxta beth  
leem. ut; Gen. xxxv. Et ideo ratione se  
pulturae dicta est mater ipsius bethleem  
et habitantium in ea. et noluit consolari  
quia non sunt. Lyra. subintelliguntur  
vuentes.

**I**n festo conversionis pauli. Euā.  
secundum Math. xix.

**I**n illo tempore. Dixit simon petrus ad iheresum  
ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te  
Quid ergo erit nobis Iheresus autem dixit illi.  
Amen dico vobis quod vos qui reliquistis omnia  
et secuti estis me. In regeneratione cum



sederit fili⁹ hoīs ī sede maiestatis suē  
sederitis ⁊ vos sup sedes .xij. iudicā  
tes duodecim trib⁹ isrl. ⁊ oīs q̄ reliq̄  
rit domū vel frēs vel sorores ⁊ a p̄ez  
aut matrē ⁊ a vxorē ⁊ a filios ⁊ a agros  
ppter nomē meū. centuplū accipiet  
et vitam eternam possidebit.

#### Postilla

**E**cce nos reliq̄m⁹ oīa ⁊ c. **Mat.**  
**xix.** **Historia** hui⁹ euāgē. facta  
est Anno xpī .xxxij. v. kal. octobris  
om̄ica. luna .xij. indictione .v. **An** in  
cū illi⁹ euā. scri. san. **Mat.** in eo. c.  
q̄ xp̄s dixit discipul⁹ suis. **Amē** dico  
vob⁹ q̄ diues difficile intrabit in reg  
nū celoz. **Et** iterū dico vob⁹ facilius ē  
camelū p foramē acis trāsire q̄. di.  
ire in re. ce. **Auditis** at̄ his. discipuli  
mirabant⁹ valde dicētes. q̄s ergo po  
terit salu⁹ eē. **Aspicēs** at̄ ihs ait ill⁹.  
apd hoīs hoc ip̄sibile ē. apd deū at̄  
oīa possibilia sūt. **Tūc** r̄ndēs petr⁹ di  
xit ei. ecce nos reliq̄m⁹ oīa **Goz.** quō  
aut reliq̄t oīa. qui nō oīarimo valde  
paucā hūit. **R̄ndet.** oīa reliq̄t q̄ nihil  
sibi retinuit. oīa reliq̄t. qui volūtātē  
habēdi dimisit. q̄ ē capax oīm volitō  
rū. **Nemo** em̄ oīa h̄re p̄t velle aut p̄t  
. ⁊ secuti sum⁹ te. qd ergo erit nob⁹.  
**Ly.** in p̄mij retributōe. p tali volun  
taria paup̄tate. xp̄s r̄ndet. **amē** dico  
vob⁹ q̄ vos q̄ reliquistis oīa ⁊ secuti  
estis me ī regnatiōe. i. in iudicio tpe  
resurrectiōis mortuoz. cū sederit fi  
li⁹ h̄. **Ly.** q̄ sic vt in forma hoīs iudi  
cat⁹ est corā pilato. ita in forma hūa  
na iudicabit sicut d̄r **Act. i.** hic ihs q̄  
assumpt⁹ ē a vob⁹ in celū sic veniet. s.  
ad iudiciū. q̄ sicut in hūanitate ascē  
dit. ita in hūanitate descēdet ad iudi  
ciū. in se. m. s. **Li.** in p̄mo em̄ aduētū  
sedit in sede hūilitatis. s. in secundo  
aduētū sedebit in sede maiē. p man  
festā potentiā. sederitis ⁊ vos. s. se.  
d. iu. tri. isrl. **Aduertēdū** hic fm **Li.**

q̄ iudicare accipiet tripliciē. **Vno** mō  
principalit̄ sicut iudex q̄ p̄fert senten  
tiā. ⁊ hoc modo sol⁹ xp̄s iudicabit.  
**Alio** mō p sedere in loco eminēti iux  
ta iudicem. sicut assessores iudicis. ⁊  
hoc mō apostoli ⁊ alij p̄fecti cum xp̄o  
iudicabūt. **Tercio** mō accipiet large  
scz sentētiā iudicis approbare. ⁊ hoc  
modo oēs electi iudicabūt. q̄ sentē  
tiā iudicis approbabūt. ⁊ oīs. q. r. d.  
**Goz.** scz p̄p̄iam. vel frēs vel sorores  
quātum ad p̄p̄inquos nobis pares.  
. aut patrem aut matrem. quātum  
ad superiores. aut vxorem. quātum  
ad collaterales. aut filios. quātum  
ad inferiores. aut agros. id est sub  
stantiam. ppter nomen meum. inuo  
candum p̄dicandum defendendum.  
**Vnde** **Actū. xx.** dixit apostolus pau  
lus. **Ego** non solum alligari sed mo  
ri parat⁹ sum in iherusalem ppter no  
men domini nostri ihesu christi ⁊ c.  
**Centuplum** accipiet **Lyra.** qui bona  
temporalia p christo dimiserit. bona  
gratie recipiet hic que ita excedunt  
bona temporalia sicut centenari⁹ nu  
merus excedit vnitatem. ⁊ vitā eter  
nam possidebit. scz in futuro.

**In** festo purificationis **Marie** &  
gimis. **Euangelium** scdm **Lucam.**  
primo.

**I**n illo tempore Postq̄ imple  
ti sūt dies purgatiōis marie  
scdm legem moysi. **Tulerūt**  
ihesum in iherusalē vt sisterēt eū do  
mino. sicut scriptum est in lege d̄m.  
**Quia** omne masculinū adaperiens  
vuluam sanctum domino vocabit̄.  
**Et** vt darēt hostiam scdm qd dictū  
est in lege domini par turturū aut  
duos pullos columbarū. **Et** ecce ho  
mo erat in iherusalem cui nomen sy  
meon. **Et** h̄o iste iust⁹ ⁊ timorāt⁹ ex  
pectās cōsolationem isrl. ⁊ spirit⁹ sā  
ctus erat in eo ⁊ responsū accepit ⁊



spūsancto. Nō visurum se mortem nisi prius videret xpm dñm. et venit in spū in templum et cum induceret puerum ihesum parētes eius vt facerēt scdm cōsuetudinem legis p eo. Et ipse accepit eum in vlnas suas et benedixit deum. Et dixit. Nūc dimittis seruu tuū domine scdm verbuz tuum in pace. Quia viderūt oculi mei salutare tuū. Qd parasti ante faciez omniū populor. Lumē ad reuelationem gentium et gloriā plebis tue israel.

#### Postilla

**P**ostq̄ impleti sūt dies purgationis. Luc. 11. Historia hui⁹ euāgelij facta est Anno xpi. i. n. nonas februarij. feria. v. luna. xi. indictione. 11. Ante iniciū illi⁹ euāgelij scribit sanct⁹ Lucas illud euāgelium qd lectum est in die circūcisionis. Postq̄ consummati sūt dies octo vt circūcidere puer vocatum est nomē eius ihesus. qd vocatum est ab angelo prius q̄ in vtero conciperet. et statim sequitur euāgelium hodiernū. Postq̄ impleti sunt dies purgationis marie sc̄m legem moysi. Notādum sc̄m gossam qd lex purificatōis Leuiti. 12. c. erat qd mulier q̄ suscepto semine peperit masculum immūda esset. vii. dieb⁹ separata a consortio hominū. et die octaua circumcidere infantul⁹. et post dictos dies septē maneret mulier triginta trib⁹ diebus sequētib⁹ in purificatione sanguinis sui. abstinēs nō a cōsortio hominū sed ab ingressu templi. et sic die quadragesimo offerebat infans in templo et munera p eo. Si autem feminam peperisset immūda esset. xii. diebus. et in octagesimo die purificabatur sine oblatione et c. Tulerūt inquam ihesū quadagesima die a natiuitate in iherusalem. sc̄z in templū. parētes eius: sc̄z maria mater eius. et ioseph pater eius putati⁹. vt fiste

rēt eum. i. offerret vel consecraret. vt dicit glo. iterli. dño. qz omne masculinum adapiens vuluam sanctuz domini vocabit. **Ly.** i. pmo nascens cuiusmodi erat p̄mogeniti. et vt daret hostiam sicut scriptū est in lege dñi. sc̄z Leuiti. 12. c. par turtur aut duos pullos columbar. **Cor.** Ista erat oblatio pauper qui nō poterāt habere agnum q̄ erat oblatio diuitum. verū tamē ipsa b̄ta virgo p̄ciosior agnū sc̄z illum qui tollit pctā mundi obtulit. Sc̄dum circa hoc sc̄m **Ly.** qd b̄ta virgo nō tenebat ad ista q̄ dicta sūt de purgatione. qz leuiti. 12. scribit. Mulier si suscepto semine peperit masculum immūda erit septem dieb⁹. et c. Et ideo lex illa ligat tātum mulieres de virili semine concipiētes. Qd nō habuit locum in b̄ta virgine maria. verum sicut eius fili⁹ circūcidi voluit et alia legalia seruare ex sua humilitate. quā nō teneret. Sic b̄ta virgo q̄ fuit humilima voluit obseruare. et ecce homo erat in iherusalem. q̄ ē ciuitas facta. cui⁹ nomē simeon. **Li.** ex quo patet eius fama. Quia inter sacerdotes erat famosus et nominat⁹. **Iust⁹.** quo ad deum. expectās redemptionem israel. **Cor.** in desiderio boni p̄missi. et spūsanct⁹ erat in eo. **Ly.** quātuz ad gratie plenitudinē Quia habuit sp̄ales illūmationes et consolationes diuinas. et responsuz accepit a spūscō. **Ly.** in orōib⁹ suis deuotis ad deū. nō visuz se mortē. **Cor.** i. nō se exptuz mortē carnis. nisi videt prius xpm dñm. i. rex messiam in lege promissum. et venit in spū in templū. **Li.** i. p reuelationē spūsc̄i vt videret xpm sicut fuit ei p̄missum. et cū induceret puer ihesū parētes ei⁹. **Ly.** ad faciendū ea q̄ p̄dicta sūt sc̄m legē. et ipse accepit eū in vlnas suas. **Ly.** cū maxio cordis gaudio. et b̄ndixit deū



gratias agēdo de tāto beneficio. et di-  
xit. Nunc dimittis seruū tuū domine  
scdm̄ verbum tuū in pace. *Ly.* i. de ce-  
tero dimittes me de hac vita trāsire  
in cordis quiete. Quia viderūt oculi  
mei salutare tuū. *Cor.* i. xp̄um salua-  
torem *Ly.* letāter enim descēdere vo-  
luit ad limbum patrum ex quo scie-  
bat saluatorez esse natum. Qd̄ para-  
sti ante faciem omnīū populorū. *Ly.*  
id est coram omnib⁹ populis quibus  
mysterium incarnationis et redēptio-  
nis p̄dicatum est p̄ apostolos fm̄ qd̄  
dicit in ps̄. xvij. In oēm terram exi-  
uit son⁹ eorum et c. *Lumē* ad reuela-  
tionem gentiū. *Ly.* Qui p̄us errore  
tenebant. et gloriam plebis tue isrl̄.  
Magna est enim gloria iudeis ad xp̄i  
fidem cōuersis. qz xp̄us fm̄ carnē na-  
tus est de ipsis.

**I**n festo cathedre sancti petri.

In illo tpe. Venit ih̄esus in par-  
tes cesaree philippi. et c. *Doc*  
euāgelium cum postilla sua q̄re ifra  
in festo ap̄lorū Petri et Pauli.

**I**n festo sancti Mathie apli Euā.  
scdm̄ Math. xi.

In illo tempore. Respon̄des ih̄esus di-  
xit. Cōfitebor tibi pater domine celi  
et terre. qz abscondisti hec a sapienti-  
b⁹ et prudentib⁹ et reuelasti ea puil-  
Ita pater quomā sic fuit plant⁹ an-  
te. Omnia mihi tradita sūt a patre  
meo. Et nemo nouit filium nisi pat̄.  
neqz patrem quis nouit nisi fili⁹. et  
cui voluit fili⁹ reuelare. Venite ad  
me oēs qui laboratis et onerati estis  
et ego reficiam vos. Tollite iugum  
meū sup̄ vos et discite a me qz mitis  
sum et humilis corde et inuemetis re-  
quiem animab⁹ vestris. Iugum em̄  
meum suauē est et on⁹ meum leue.

*Postilla*

**C**ōfitebor tibi pater domine ce-  
li et c. Math. xi. *Historia* hui⁹

euāgelij facta est anno xp̄i. xxxi. p̄d⁹  
decembris. luna. x. indictiōe. m̄. *Ant*  
iniciū illi⁹ euāgelij scribit sanctus  
Mat. in eodem ca. qz xp̄s dixit pha-  
riseis et iudeis. Venit enim iohānes  
neqz manducās neqz bibēs. et dicūt  
demoniū habet. venit filius hominis  
manducās et bibēs. et dicūt. Ecce ho-  
mo vorax et potator vini. publicano-  
rum et peccatorū amicus. Tūc p̄d⁹ hec  
verba sequit̄ euāgelium hodiernum.  
Cōfitebor tibi pater. *Ly.* i. ad gl̄am  
tuam declaro. qz abscondisti hec. *Ly.*  
id ē mysteria fidei. a sapientib⁹ et pru-  
dentib⁹. scz scribis et phariseis i sua  
sapientia cōdētib⁹. et isti sūt sapientes  
in oculis suis. sed nō simpliciter. Et  
reuelasti ea puilis. *Ly.* i. humilib⁹.  
Ex hoc p̄t̄ qz causa ex pte credētium  
fuit eorū humilitas q̄ ad veram sapiē-  
tiam dispoit. vt d̄. Prover. xi. Vbi  
humilitas ibi sapientia. Ex pte autem  
nō credētium fuit eorū superbia que  
est excecātua intellectus. Ita pater  
quomā sic fuit plant⁹ ante te. *Cor.*  
qz abscondisti ab ill̄ et reuelasti istis.  
Omnia mihi tradita sūt. *Cor.* i. do-  
miniū sup̄ omnia. et nemo nouit filiū  
nisi pater. *Cor.* essentialiter plene et  
perfecte. hoc dico ppter homines qui  
cognoscūt per fidē. ne qz patrē quis  
nouit nisi fili⁹. *Ly.* xp̄s est mediator  
dei et hoīm. ideo notitia diuinorū ad  
nos dirigat p̄r ipsum. et ideo subdit.  
Cui voluerit fili⁹ reuelare *Ly.* et qz  
dei fili⁹ est mediator dei et hominū.  
ideo secure possum⁹ accēdere ad ipsū  
Pnde dicit. Venite ad me omnes q̄  
laboratis et onerati estis. et ego refi-  
ciam vos. *Lira.* in presenti per grati-  
am. et in futuro per gloriam. Tollite  
iugum meum super vos. *Lira.* id est  
lēgem euangelicam. et discite a me  
quia mitis sum. *Lira.* nullum leden-  
do. et humil̄ corde. neminē cōtēdo



et inuenietis requiem animabus vestris  
scilicet in presenti et in futuro. **Vnde** Aug. in  
li. c. lxxv. Inquietum est cor meum donec  
nec requiescat in te. Que quidem qui  
es hic inchoat: sed in patria perficitur  
ut Apoc. xiiij. Amodo iam dicit spi  
ritus ut requiescat a laboribus suis. Iu  
gum enim meum suauis est: et onus me  
um leue. quia secundum quod dicitur. p. Joh. v.  
Mandata eius gratia non sunt. Quod ex  
ponens augustinus. dicit. scilicet amanti. unde Ra  
ba. quid christi iugo suauius. quid onere leuius.  
scilicet abstinere a malo. bonum  
velle. omnes amare. eterna sequi. p  
sentibus non capi. nolle alijs facere quod  
non vis pati.

**In** festo Annunciationis Marie  
virginis Euangelium secundum Lucam.  
primo.

**I**n illo tempore. Missus est an  
gelus gabriel a deo in ciuitatem  
galilee cui nomen naza  
reth. Ad virginem desponsatam viro  
cui nomen erat ioseph de domo dauid  
et nomen virginis maria. Et ingressus  
ad eam angelus dixit. Ave gratia ple  
na dominus tecum. Benedicta tu in mu  
lieribus. Que cum audisset turbata est  
in sermone eius. Et cogitabat qual  
esset ista saluatio. Et ait angelus ei.  
Ne timeas maria: inuenisti enim gra  
tiam apud deum. Ecce concipies in utero  
et paries filium et vocabis nomen eius  
ihesum. Hic erit magnus et filius altissi  
mi vocabitur. Et dabit illi dominus deus  
sedem dauid patris eius. Et regnabit in  
domo iacob in eternum. et regnum eius  
non erit finis. Dixit autem maria ad  
angelum. Quomodo fiet istud quoniam vi  
rum non agnosco. Et respondens ange  
lus dixit ei. Spiritus sanctus superueniet in  
te et virtus altissimi obumbrabit tibi.  
Ideoque et quod nascetur ex te sanctum vo  
cabitur filius dei. et ecce elisabet cognata  
tua et ipsa concepit filium in senectute

sua. et hic mensis est sextus illi qui vocatur  
sterilis. Quia non erit impossibile  
apud deum omne verbum. Dixit au  
tem maria. Ecce ancilla domini. fiat  
mihi secundum verbum tuum.

#### Postilla

**M**issus est angelus gabriel a deo.  
in ciuitatem galilee cui nomen  
nazareth et c. **Luce** primo. Historia hu  
ius euangelij facta est Anno christi.  
primo vsuali. octauo kalendas. apri  
lis. feria sexta. luna decima quinta. id est  
etate. in. Ante initium illius euange  
lij scribit sanctus Lucas in eodem ca.  
quod angelus gabriel apparuit zacharie  
in templo dicens. Ne timeas zacharia  
quia quoniam exaudivisti est deprecatio  
tua. Et vxor tua elisabeth pariet tibi  
filium et vocabis nomen eius Iohannes.  
et erit magnus coram domino.  
vinum et siceram non bibet et spiritu  
sancto replebitur adhuc ex utero ma  
tris sue et c. Et postmodum concepit  
elisabeth vxor ipsius et occultabat se  
mensibus quinque dicens. Quia sic  
fecit mihi in diebus quibus respexit  
auferre obprobrium meum inter ho  
mines. In mense autem sexto. scilicet  
a conceptu percursoris. Missus  
est angelus. Corra. id est nuncius  
vel legatus. gabriel. **Vnde** Beda.  
Gabriel fortitudo dicitur. quia illum  
nuntiabat qui debellare dyabolum  
veniebat. in ciuitatem galilee. Cor  
ra. in ciuitate concipi voluit. quia  
omnes homines ad unitatem super  
ne ciuitatis vocare venit. et inhabi  
tare fecit. Cui nomen nazareth. ut  
adimpleretur illud prophetium.  
Mathei secundo. Quoniam nazare  
nus vocabitur. ad virginem despon  
satam viro. Lyra. hoc diuina ordina  
tione factum est. ut desponsaretur  
antequam impregnaret. Primo ex pte  
pueri ne ab infidelibus tanquam illegittime



nat<sup>9</sup> obherere. **V**nde d<sup>r</sup> **A**mbro. sup  
**L**ucam. tam herodi q<sup>m</sup> iudeis poss<sup>t</sup> al  
scribi si natum ex adulterio videren  
tur persequi. Ita vt puer natus a io  
seph nutrire<sup>t</sup>. Vnde d<sup>r</sup> pater eius q<sup>m</sup>  
nutrit<sup>9</sup> ei<sup>9</sup> fuit. **S**ecundo ex pte ma  
tris. vt fm **A**mbro. per hoc ab infamia  
liberaret<sup>r</sup>. **I**tem fm **I**heroni. vt  
virgini a ioseph exhiberet ministeri  
um. cui nom<sup>e</sup> ioseph d<sup>r</sup> domo dauid  
**A**d ostendendum q<sup>m</sup> xps descendit de se  
mine dauid sicut fuerat per pphetas  
predictu. Nam maria et ioseph cui de  
sp<sup>o</sup>sata fuit. erat de eadem tribu. s.  
ipsi<sup>9</sup> dauid. **I**ungebant enim vt fre  
quenti<sup>9</sup> mulieres viris de tribu sua.  
**E**t nom<sup>e</sup> virginis maria. **L**i. q<sup>m</sup> au  
tem hic ponitur tot noia p<sup>o</sup>pria. scz  
angeli missi virgis ad qua missus fu  
it. sponsi sui et loca. hoc fuit ad osten  
dendu certitudinem historie. et igres  
sus angel<sup>9</sup> ad eam. **G**oz. ex hoc patz  
q<sup>m</sup> no erat foris in publico. vñ **H**er.  
super missus est d<sup>r</sup>. q<sup>m</sup> ingressus in se  
creto cubiculo vbi clauso super se ho  
stio orabat patrem in abscondito. **S**i  
enim cōceptio p<sup>o</sup>curatoris fuit denūcia  
ta patri occupato i sacro officio. vt  
habet **L**u. i. Multo p<sup>o</sup>babilius est q<sup>m</sup>  
cōceptio saluatoris denūciata fuit v  
gini in deuotione et oratione actualiter  
existenti. immo aliqui doctores vo  
lūt q<sup>m</sup> beata virgo illud dictum p<sup>o</sup>phe  
ticum actu legit. qd habet **I**sa. i. **E**c  
ce virgo cōcipiet et pariet filium. qñ  
angel<sup>9</sup> ad eam intrauit dicens. **A**ue  
gratia plena. **A**d expōit **I**heroni<sup>9</sup>  
in sermone de assumptione. **E**t bene  
plena. q<sup>m</sup> ceteris p partes p<sup>o</sup>stat gra  
tia. **M**arie vero tota se simul infudit  
plenitudo gratie. **I**tem ista grā no  
solum impleuit eius mētem: sed etiā  
ventrem inquātum singulari gratia  
dei factum est vt cōperet saluatōre  
domin<sup>9</sup> tecum. **L**y. no tātū p essen

tiam potētiam et p<sup>o</sup>sentiam q<sup>m</sup>liter est  
in omib<sup>9</sup> rebus. **N**ec solum per gra  
tiam eo modo quo est in sanctis hōi  
bus: sed etiam per carnis assumptio  
nem. q<sup>m</sup> corp<sup>9</sup> deitati vntū fuit for  
matum de beate virgine purissimis  
guttis sanguineis. et intra virginis  
viscera latuit nouem mensib<sup>9</sup>. **B**e  
nedicta tu in mulierib<sup>9</sup> **L**y. i. p omni  
bus mulierib<sup>9</sup>. **N**am et mulieres be  
nedicent in te sicut viri in filio **G**oz.  
**S**ūt enim aliquę mulieres bñdictę  
q<sup>m</sup> virgines: sed nō fecūde. **A**liq fecū  
de: sed nō virgines: sed hec simul v  
go et fecūda. **Q**ue cū audiss<sup>t</sup> turbata  
est. **L**y. **B**eata vgo solita erat vide  
re angelos. ideo de appitiōe angeli  
nō fuit admirata vel turbata. sed de  
salutatiōe insolita. **Q**uia nihil mira  
bilius est vere humili q<sup>m</sup> sua exaltatō  
et ideo cū beata vgo esset humilima  
audiēs salutationem tāte excellentie  
turbata fuit nō turbatiōe incredulit  
atis sicut zacharias pater iohannis  
baptiste. vt d<sup>r</sup> **L**u. i. **S**ed turbata fu  
it turbatiōe admirationis. **V**nde se  
quit<sup>r</sup>. **T**urbata est in sermone eius.  
scz angeli. nō autem in visione. et cō  
gitabat q<sup>m</sup>lis esset ista salutatio. **L**i.  
quādo em turbata fuit virginalē  
verecūdiam ostēdit. q<sup>m</sup> autē cogita  
uit de salutatiōe declarat prudentiā  
marie. et ideo angel<sup>9</sup> eam cōsolabat<sup>r</sup>  
dicens. **N**e timeas maria. **L**y. de salu  
tatione insolita. **I**nuenisti enim gra  
tiam apud dominum. nō solum p te  
sed p toto genere humano. **E**cce cō  
cipies in vtero. **L**y. hec cōceptio facta  
est per virtutem spūssancti intravte  
rum virginis corp<sup>9</sup> filij formantis. et  
paries filium. **L**y. virgo permanēs  
in partu sicut et in cōceptu. et v<sup>o</sup>cab  
nomen eius ihesum. **L**y. non dicit im  
pones: quia hoc nomen fuit imposi  
tum a deo patre scdm quod fuerat



predictū a deo patre. ut habet **Isa.**  
**lxij.** Vocabit tibi nomē nouū: qđ os  
domini nominauit. Sed illud nomē  
fuit diuulgatum p angelum ipsi ma  
rie et ioseph. **Ihesus** autem interpreta  
tur saluator. **Vñ** de hoc habet **Mat.**  
**p.** vocabis nomē eius **ihesum** Ipse ei  
saluū faciet pplm suum a peccatis eo  
rum. **Nic** erit magn⁹. qz magn⁹ do  
min⁹ **Vñ** in ps. **xlviij.** Magn⁹ dñs  
et laudabilis nimis. et magnitudis  
eius nō est finis. et fili⁹ altissimi voca  
bitur **Ly.** i. ipsi⁹ dei. qui sol⁹ est altissi  
mus. homo enim alt⁹ est inter crea  
turas corpales. Sed angel⁹ altior. de  
us autem sol⁹ altissim⁹. **Vñ** in ps.  
**lxij.** Tu sol⁹ altissim⁹ in omni terra.  
et dabit illi domin⁹ deus sedē dauid  
patris eius et regnabit i domo iacob  
**Corr.** i. in omib⁹ electis quoz vni  
uersitas intelligit per domum iacob  
i. familiam iacob que tota recepta  
est in pplm dei. in eternū. qz et hic per  
grām et in futuro per gloriam. et reg  
nū eius nō erit finis **Ly.** xps enim nō  
solum in quātum de⁹: sed etiam in q̄  
tum homo regnabit in eternum. non  
solum super homines: sed etiam sup  
angelos. **Dixit** autem maria ad an  
gelum. quō fiet istud quoniam virū  
non agnosco. **Ly.** i. cognoscere nō p  
pono fm illud qđ dicunt doctores ca  
tholici. **Beata** virgo anteq̄ despōsa  
ret ioseph habuit obseruatiā casti  
tatis virginalis in desiderio nō tamē  
exp̄sse. Sed cum postea deo ordināte  
esset despōsata ioseph qui erat i simi  
li pposito. simul emisērūt vōtum. et  
respondēs āgel⁹ dixit ei. spūssanct⁹  
superueniet in te **Ly.** i. nō capies mo  
do humano sed diuino. qz nō virtu  
te seminis virilis: sed virtute spirit⁹  
sancti. et virt⁹ altissimi obumbrabit  
tibi. qz in beata virgine sub vmbra  
carnis latuit virt⁹ deitatis. **Idcirco**

et qđ nascet ex te. **Cor.** i. ex tua vera  
natura. sanctum. qz de sancto nō na  
scetur nisi sanctum. vocabit fili⁹ dei  
**Ly.** non adoptiu⁹ sicut alij: sed natu  
ralis. **Ecce** elisabet cognata tua et ip  
sa cōcepit filium in senectute sua. et  
hic mēsis ē sext⁹ illi que vocat steril⁹  
**Ly.** eius enim sterilitas a tātō tem  
pore iam erat nota qz sic vocabatur.  
Quia nō erit impossibile apud deū  
omne verbum. i. factum. Quia dice  
re dei est facere **Vñ** ps. **cxlvij.** Di  
xit et facta sūt ipse mandauit et crea  
ta sūt. **Dixit** autem maria. ecce ancil  
la domini. vñ **Bernard⁹.** Que est  
hec tam sublimis humilitas. q̄ cedere  
non nouit honorib⁹. inolescere glā  
nescit mater dei eligē. et ancillam se  
nominat. **Fiat** mihi scđm verbum tu  
um **Ly.** Qđ statim factum est. qz vir  
tute dei cōcepit filium.

**In** festo sanctorū **Phyllipi** et **Jaco  
bi.** **Euā.** fm **Ioh.** **xij.**

**I**n illo tempe. **Dixit** ihesus di  
scipulis suis. Non turbeē cor  
vestrum. creditis in deum et  
in me credite. **In** domo patris mei  
mansiones multe sūt. **Si** quo min⁹  
dixissem vobis. Quia vado parare  
vobis locum. **Et** si abiero et prepara  
uero vobis locum. **Iterum** venio et  
accipiam vos ad meip̄sū. ut vbi ego  
sum: et vōs sitis. et quo egovado. sci  
tis. et viam scitis. **Dicit** ei **thomas.**  
**Domine** nescim⁹ quo vadis. **Et** quo  
modo possumus viam scire. **Dicit** ei  
**ihesus.** Ego sum via. veritas. et vita  
**Nemo** venit ad patrem nisi per me.  
**Si** cognouissetis me. et patrem meū  
vtiqz cognouissetis et amodo cogno  
scetis eum. et vidistis eum. **Dixit** ei  
**philipp⁹.** domine ostēde nobis p̄ez  
et sufficiat nobis **Dicit** ei **ihesus.** Tātō  
tempe vobiscū sum: et nō agnouistis  
me. philippe q̄ videt me videt et p̄ez



Quomodo tu dicis ostēde nobis patrem. Non credis quia ego in patre et pater in me est: verba que ego loquor vobis a meipso non loquor. Pater autem in me manens ipse facit opera. Non credis quia ego in patre et pater in me est. alioquin propter opera ipsa credite. Amen amen dico vobis. Qui credit in me opera que ego facio et ipse faciet et maiora horum faciet. quia ego ad patrem vado. Et quodcumque petieritis patrem in nomine meo hoc faciam.

Postilla.

**N**on turbetur cor vestrum cre-  
ditis in deum et c. Johā. xxiij.  
Historia huius euangelij dixit ihesus  
anno eius. xxxij. ix. kal. aprilis. fe-  
ria. v. luna. xij. indictione. vi. Ante  
initium illius euangelij scribit sanctus  
Johannes quod petrus dixit ad ihesum  
post cenam factam. domine quo va-  
dis. Respondit ihesus quo ego vado  
non potes me modo sequi. sequeris  
autem postea. dicit ei petrus: quare  
non possum te sequi modo? animam me-  
am pro te ponam. Respondit ihesus:  
animam tuam pro me ponis. Amen  
amen dico tibi. non cantabit gallus do-  
nec me ter neges. et ait discipulis su-  
is. Non turbeetur cor vestrum. **Ly.** Cri-  
stus prodixerat discipulis iudei proditionem  
et petri negationem: et suam pas-  
sionem. et mortem. que omnia erant  
discipulisurbationis materia. ideo  
dicit. non turbeetur cor vestrum. quasi  
pusillanimes effecti. propter illa iam pre-  
dicta. Creditis in deum et in me credi-  
te. **Ly.** In quo ostendit suam deitatem.  
**I**n domo patris mei mansiones mul-  
te sunt. **Tho.** domus patris hic vocatur  
gloria celestis. in qua sunt multi gra-  
dus et diversa premia meritorum. quia alia  
est claritas solis. alia lune. alia stel-  
larum. quia unusquisque quanto plus deus  
hic diligit tanto clarius ibi deum vi-

det. **Si** quo minus dixissem vobis **Ly.**  
quasi diceret si in celesti beatitudine  
esset aliquid minus et defectuosum di-  
cerem vobis. Quia vado parare vo-  
bis locum in passione sua et aperuit  
nobis ianuam regni celestis. **Si** abi-  
ero et preparauero vobis locum. ite-  
rum venio. **Tho.** hoc fit in morte cu-  
iuslibet electi et ultimo ad iudicium  
extremum. et accipiam vos ad meip-  
sum. **Tho.** id est introducam in locum  
paratum et in mansiones celestes. ut  
ubi ego sum. **Tho.** qui sum caput ve-  
strum. et vos sitis. qui estis membra  
mea id est vnam mecum gloriam ha-  
beatis. et quo ego vado scitis. id est ad  
patrem et viam scitis. **Ly.** viam per  
quam iuit christus. que fuit passio et  
mors ipsius. Dicit ei thomas. domine  
nescimus quo vadis. et quomodo pos-  
sumus viam scire. dicit ei ihesus. Ego  
sum via. **Ly.** inquam homo. quia  
omnia que gessi in humanitate sunt  
via ponens vos ad gloriam. veritas  
et vita. inquam deus. quia veritas il-  
luminat intellectum et vita quietat  
et satiat desiderium. vel sic secundum tho-  
mam. Ego sum via. ponens. veritas  
lucens. vita. patiens. Vel sic. ego sum  
via. non errans. veritas. non fallens.  
vita. non mortificans. unde Ambro-  
sius. ingrediamur hanc viam teneamus  
veritatem sequamur vitam. Ne-  
mo venit ad patrem nisi per me. **Li.**  
in me credendo et me opere imitan-  
do. **Si** cognouissetis me. **Lyra.** per se-  
cte quantum ad deitatem. et patrem  
meum utique cognouissetis. quia pa-  
ter et filius sunt vnum in deitate. et co-  
gnosceatis eum amodo. quia post re-  
surrectionem suam aperuit illis sen-  
sum ut intelligerent scripturas. ut  
habetur **Luce. xxiij.** Et extunc disci-  
puli christi habuerunt plenorem co-  
gnitionem de misterio trinitatis. et  
f in



vidistis eum. **Ly.** qz vidēdo xpm vi-  
derūt suppositum filij in quo est natu-  
ra diuina. q̄ est idē qd pater. ⁊ sic i  
filio qd pater est viderāt. **Dicit ei phi-**  
**lipp⁹.** domine ostende nobis patrem  
et sufficiat nobis. **Ly.** q̄si diceret. dñe  
credo verbis tuis. sed patrem vide-  
re desidero. **Credidit enim philippus**  
qz pater posset videri oculis corpōali-  
bus sicut ⁊ fili⁹. **Dicit ei ihesus. Ly.**  
ostendēdo qz pater non videt̄ oculis  
corpōalib⁹ in hac mortali vita. idēo  
sequit̄. **Tanto tempore vobiscum sū**  
**et nō cognouistis me. Li.** quasi dicat  
magna ruditas ē qz tam diu doctri-  
nam meam audistis. ⁊ adhuc ita pa-  
rum me cognoscitis scdm deitatem.  
**Philippe qui videt me. Li.** fm deita-  
tem. videt ⁊ patrem meum. **Sicut ei**  
**pater nō videt̄ nisi cum beatitudine**  
**sic uec fili⁹ in sua deitate. qz visio est**  
**merces sanctorū. quomodo tu dicis**  
**ostēde nobis patrem. Li.** qz oculis cor-  
pōalib⁹ non est visibilis. **Nō credis**  
**qz ego in patre ⁊ pater i me est. Li.**  
quasi diceret. istud debes credere ⁊  
sufficiat tibi ad salutem. verba q̄ ego  
loquor a meipso nō loquor. i. a b hūa-  
nitate tātum sed deitate. pater autē  
in me manēs ipse facit opera. **Li.** fili-  
us enim ⁊ pater sūt vnum in virtute  
operatiua. ex qua fiebāt opera mirācu-  
losa. nō credis qz ego in patre ⁊ pat̄  
in me est. **Thō.** per idēptitatē essen-  
tiē ⁊ tamē distinct⁹ personaliter. ali-  
oquin ppter opera ipsa credite. **Li.**  
**q. d.** Si verba nō inducūt vos ad cre-  
dendum opera miraculorū nature vir-  
tutem trāscendētia debēt vos ad hoc  
inducere. **Amē amen dico vobis qui**  
**credit in me. opera q̄ ego facio ⁊ ip̄e**  
**faciet. Thō.** i. similia in genere. quia  
sicut ego curauī infirmos ⁊ suscitaui  
mortuos. sic ⁊ ipse suscitabit. ⁊ sic  
de alijs. ⁊ maiora horum faciet. **Ly.**

hōc patet. **Primo** qz plures ouerfi sūt  
ad fidem per p̄dicationē apostolorū  
q̄ per p̄dicationē xpi. qz per ecs cō-  
uersa est multitudo gētium. per p̄di-  
cationem autem xpi pauci iudeorū  
**Ite⁹ apostoli p̄dicabāt oib⁹ linguis**  
**vt habet̄ Act. 1. 1. Xpus autem p̄dica-**  
**bat in vna sola lingua. scz hebraica.**  
**Secūdo** in miraculis. qz apli maiora  
miracula fecerūt. **Magnū enim repu-**  
**tatum fuit q̄ infirmi sanabant̄ ad ta-**  
**ctum fimbrie vestimentorū xpi. vt ha-**  
**bet̄ Mar. vi. Sed maius videt̄ qz ad**  
**tactum vmbre petri sanabant̄ infirmi**  
**vtz Act. 5. Item xps mortuos susci-**  
**tauit. sed andreas siml ⁊ semel qua-**  
**draginta viros submersos suscitauit**  
**vt habet̄ in legēda sua. Quia ad pa-**  
**trem vado. Thō.** vt assistam vultui  
dei p vobis. **Et si quid petieritis pa-**  
**trem in nomine meo. Thō.** pertinēs  
ad salutem. **Ram nomen eius est ihe-**  
**sus qui saluator interpt̄ tat̄. hōc faciā**  
**Thō.** in quo ostēdit qz habet eādē  
potestatem cum patre. **Hoc faciā.**  
**Li.** scz eadē virtute quā pater

**In festo Inuentiōis sancte cru-**  
**cis.**

**In illo tempore. Erat homo ex phari-**  
**seis Ricodem⁹ nomine ⁊ c. Hoc euā-**  
**gelium cum sua postilla q̄re ante i fe-**  
**sto trinitatis.**

**In festo Iohannis ante portā lat-**  
**nam.**

**In illo tēpore Dixit ihesus petro**  
**seque me ouersus ⁊ c. Hoc euā-**  
**gelij cum sua postilla q̄re ante in fe-**  
**sto Iohānis.**

**In festo Iohānis baptiste. Euan-**  
**scdm Lu. p.**

**In illo tempore. Elizabeth impletum**  
**est temp⁹ pariēdi ⁊ peperit filiū. Et**  
**audierūt vicini ⁊ cognati eius. quia**  
**magnificauit dominus misericordiā**  
**sua cum illa. ⁊ cōgratulabātur ei.**



Et factum est in die octauo venerunt circumadere puerum. et vocabant eum nomine patris sui zacharia. et respondens mater eius dixit. Nequaquam sed vocabitur iohannes. et dixerunt ad illam. quia nemo est in cognatione tua qui vocetur hoc nomine. Innuebant autem patri eius: quem vellet vocari eum. et postulas pugillarem scripsit dicens. Iohannes est nomen eius. et mirati sunt vniuersi. Apertum est autem illico os eius et lingua eius et loquebatur benedicens deum. Et factus est timor super omnes vicinos eorum et super omnia montana iudee divulgabant omnia verba haec. Et posuerunt omnes qui audierant in corde suo dicentes. quis putas puer iste erit. etenim manus domini erat cum illo. et zacharias pater eius impletus est spiritu sancto. et prophetavit dicens. Benedictus dominus deus israel quia visitauit et fecit redemptionem plebi suae.

#### Postilla

**E**lisabeth impletum est tempus pariendo. **Lu. i.** Historiam huius euangelij facta est Anno christi primo vniuersali. viii. kal. iulij. feria. vi. luna. xviij. indictione. in. Ante initium illius euangelij scribit sanctus Lucas in eodem capitulo. quod postquam maria concepit iesum christum. Exurgens maria abiit in montana et intrauit domum zacharie et salutauit Elisabeth. et mansit cum ea tribus mensibus. Nam in mense. vi. a conceptione iohannis venerat maria ad elisabeth et in mense nono natus est iohannes. Unde hic dicitur. Elisabeth impletum est tempus pariendo. **Ly.** scilicet nouem mensem. et peperit filium. sicut per angelum fuerat predictum. et audierunt vicini. **Ly.** et illi qui erant ei cohabitantes. et cognati qui erant ex eius consanguinitate et affinitate. quia magnificauit dominus misericordiam suam cum illa. **Ly.** id est magnam misericordiam fecit

ei. auferendo sterilitatis obprobrium et dando ei tantum et talem sicut annuntiatum est mirabiliter. et conceptum supernaturaliter. et congratulabantur ei. secundum quod dixerat angelus zacharie. Multi in natiuitate eius gaudebunt. et factum est die octauo. scilicet a natiuitate parisoris. Venerunt circumadere puerum. sicut precipit **Gen. xviij.** et quia in circumcissione imponebatur tunc nomen sicut modo imponitur in baptismo. ideo subdit. et vocabunt eum nomine patris sui zachariam. **Ly.** quia istud fuit antiquitus satis communiter obseruatum. et adhuc obseruatur frequenter. maxime in magnis personis quod filius primogenitus nominatur nomine patris. et respondens mater eius dixit. nequaquam. sed vocabitur zacharias. sed vocabitur iohannes. **Ly.** hoc enim sibi a deo fuit reuelatum. quia a marito non didicit cum factus esset mutus antequam rediret ad eam de templo. et dixerunt ad illam quia nemo est in cognatione tua qui vocetur hoc nomine. scilicet iohannes. **Ly.** cognatio hic appropinquitas generis vocatur. de qua nullus sic fuerat vocatus. scilicet de cognatione elisabeth vel mariti eius. Innuebant autem patri eius quem vellet vocari eum. scilicet per signa visible. Ex quo patet quod zacharias non tantum fuit mutus. sed etiam surdus. Si enim potuisset intelligere verba quesiuisset ab eo per verba et non per talia signa. et postulas pugillarem. et tabulam ad scribendum. scripsit dicens. Iohannes est nomen eius et mirati sunt vniuersi. **Cor.** de conuenientia inter patrem et matrem quantum ad pueri nominationem. Apertum est autem illico os eius. **Cor.** non per moram quia nescit tarda molimina spiritus sancti gratia. Unde ambrosius. Soluit fides linguam quam incredulitas ligauerat. Et factus est timor magnus super omnes



vicinos eorum **Ly.** i. admiratio magna  
vel timor dei qui sic mirabiliter puni  
uerat zachariam. et liberaueat. et su  
per omnia motana iudee diuulgaba  
tur omnia verba hec. **Ly.** qz facta iso  
lita et mirabilia libet<sup>9</sup> narrant. et po  
fuerunt oēs q̄ audierāt in corde suo.  
**Ly.** qz talia magis memorie omēdā  
tur dicentes. Quis putas puer iste  
erit. quasi dicerēt valde magn<sup>9</sup> erit  
etenim man<sup>9</sup> domini erat cum illo.  
**Ly.** virtus dei opatiua miraculor<sup>9</sup> in  
eius annūciatione. conceptione. et nati  
uitate ostensor<sup>9</sup>. ex quib<sup>9</sup> rōnabili<sup>9</sup>  
cōcludebat<sup>9</sup> magnitudo pueri futura  
coram deo. sicut p̄dictum est ab āge  
lo zacharie patri eius. erit enim ma  
gn<sup>9</sup> coram dño et zacharias pat<sup>9</sup> ei<sup>9</sup>  
impletus est spūs sancto et p̄phetauit  
dicēs. **B̄ndict<sup>9</sup> domin<sup>9</sup> deus isrl.** qz  
visitauit. **Gor.** domin<sup>9</sup> ihesus gen<sup>9</sup>  
humanū in sua incarnatiōe visitauit  
et fecit redemptionē in sua passiōe.  
**ps.** cxxxi. **Copiosa** apud eum redem  
ptio. plebis sue isrl.

**In festo visitatiōis btē marie vgi  
nis. Euā. fm Lu. i.**

**I**n illo tempore. **Exurgēs** au  
tem maria abiit in motana  
cum festinatiōe in ciuitatem  
iuda et intrauit domum zacharie et  
salutauit elisabeth. **Et** factum ē vt  
audiuit salutationē marie elisabeth  
exultauit infans in vtero eius. et re  
pleta est spūs sancto elisabeth et excla  
mauit voce magna. et dixit. **Benedi  
cta** tu iter mulieres et benedict<sup>9</sup> fru  
ctus ventris tui. et vnde mihi hoc. vt  
veniat mat<sup>9</sup> domini mei ad me ecce  
enim vt facta est vox salutatiois tue  
in aurib<sup>9</sup> meis. exultauit in gaudio  
infans in vtero meo. **Et** beata q̄ cre  
didisti quomā p̄ficienē in te q̄ dicta  
sūt tibi a dño **Et** ait maria. **Magnifi**

cat aīa mea dñm **Et** exultauit spūs  
me<sup>9</sup> in deo saluatio meo

**Postilla**

**E**xurgēs maria abiit in mō. et ē  
**Luce.** p. **Historia** hui<sup>9</sup> euange  
lij facta est **Anno** xpī vsuali. ij. no  
nas. aplis. feria. ij. luna. i. indictio  
ne. ij. **Et** reuerfa est in domū suam  
**Anno** xpī vbi supra. ij. nonas iulij.  
sabbato. luna. iij. indictione. ij. **An**  
te incipium illi<sup>9</sup> euangelij scribit san  
ctus **Lucas.** quādo angel<sup>9</sup> in annūci  
atione domini dixit ad mariam ma  
trem xpī. **Et** ecce elisabeth cognata  
tua et ipsa cepit filium in senectute  
sua. et hic est mēsis sext<sup>9</sup> illi q̄ vocat<sup>9</sup>  
sterilis. qz nō erat impossibile apud  
deum omne verbum. **Dixit** autē ma  
ria. **Ecce** aīa domini fiat mihi fm  
verbum tuū. et discessit ab ea āgel<sup>9</sup>  
**Et** statim sequit<sup>9</sup>. **Exurgēs** maria scz  
de loco in quo erat qñ angel<sup>9</sup> ad eā  
venit. abiit in motana **Ly.** qz locus  
vbi habitabat zacharias erat altior  
q̄ galilea a q̄ recessit maria cū festia  
tiōe **Ly.** vt oñderet qz virgo non de  
bet morari i loco publico nec ibi cō  
trahere colloquia. in ciuitatem iuda  
i. iherusalem. et salutauit elisabeth.  
**Lyra.** qz erat humilima et qz ad eius  
obsequium veneat **Et** factum est vt  
audiuit salutationē marie elisabeth  
exultauit infans in vtero eius **Glo.**  
sicut illa aduētum marie. sic iste ad  
uentum domini sensit **Gorra.** ecce q̄  
magne virtutis est beate virginis sa  
lutatio. qz cōfert gaudium. cōfert et  
spiritūs sanctum. ofert et reuelationē  
secretorum diuinor<sup>9</sup>. cōfert et p̄phe  
tie actum **Et** ideo certe libet<sup>9</sup> salutā  
da est p̄pter reuelatiois lucrum **Be**  
ne ergo maria potuit ore salutare.  
que salutem habebat in ventre et in  
corde. **Et** repleta est spūs sancto elisa  
beth et exclamauit voce magna **Ly.**



ista magnitudo uos intelligenda est  
tam rōne deuotionis q̄ sōm exte-  
ris. **B**ēdicta tu inter mulieres .i. su-  
per oēs mulieres. et benedictus fru-  
ctus ventris tui. **U**nde in ps. cxvii.  
**B**enedict⁹ qui uenit in nomine dñi  
deus domini⁹ et illuxit nobis. et vnde  
mihi hoc. ut uēiat mater dñi mei ad  
me. **L**y. ista enim nō poterat scire ni-  
si per reuelationem spūs sancti. ecce  
enī ut facta est vox salutationis tu-  
z in aurib⁹ meis. exultauit in gaudio  
infans in utero. **L**i. elisabeth per spi-  
ritum sanctum agnouit. q̄ illa exulta-  
tio fuit p̄tē p̄ntiam domini in utero  
virginali. et beata q̄ credidisti. **L**y.  
q̄ per assensum fidei cōcepit. quoniam  
perficient in te q̄ dicta sunt tibi a do-  
mino. **L**i. per angelum annūciantem  
et ait maria. Magnificat aīa mea  
dominum. **L**y. nō tātum labia mea  
dominū cui debet laus et honor. et ex-  
ultauit. **G**oz. nō pigeit autē. ut patz  
**A**bacu. iij. Exultabo in dō ihesu meo  
in dō. nō in mūdo. **U**n in ps. lxxvii.  
**R**enuit cōsolari anima mea memor  
fui dei et delectat⁹ sum. salutari meo  
qui est me⁹ p̄p̄ius fili⁹ per generatio-  
nem et saluator omnīū per suam pas-  
sionem.

**I**n festo sancti petri apostoli **E**uā-  
gelium scdm Matheum. xvi.

**I**n illo tempore. **V**enit ihesus  
in partes cesarie philippi. Et  
interrogabat discipulos suos  
dicens. Quem dicūt homines esse fi-  
lium hominis. **A**t illi dixerūt. **A**lii iō-  
hānem baptistam. alii autem heliā.  
alii uero iheremiam. aut unum ex p̄-  
phetis. **D**icit illis ihesus. **V**os autem  
quem me dicatis. **R**espondēs simō pe-  
trus dixit. tu es xp̄s fili⁹ dei uiuī. **R**e-  
spondens autem ihesus dixit ei. **B**ea-  
tus es simō bariona quia caro et san-

guis nō reuelauit tibi. sed pater me-  
us qui est in celis. **E**t ego dico tibi.  
**Q**uia tu es petrus et super hāc petrā  
edificabo ecclesiam meam. **E**t porte  
inferi non preualebūt aduersus eā.  
**E**t tibi dabo claues regni celoz. **E**t qd  
cūq; ligaueris super terram erit li-  
gatum et in celis. quodcūq; solueris  
super terram erit solutum et in celis.

**Postilla**

**V**enit ihesus in partes cesarie  
**M**ath. xvi. **H**istoria huius  
euangelij facta est Anno xpi. xxxij.  
m. kal. augusti. feria quarta. luna.  
xii. indictione quinta. **A**nte initium  
illius euangelij scribit sanct⁹ **M**ath.  
in eodem ca. q̄ xp̄us dixit discipulis  
suis. **C**auete a fermento phariseorum  
et saduceorum. at illi cogitabant in-  
tra se dicentes. q̄ panes non accepi-  
mus. **S**ciens autem ihesus dixit. quid  
cogitatis inter uos modice fidei. q̄  
panes non habetis. **R**ōdum intelli-  
gitis. neq; recordamini quinq; panuz  
in quinq; milia hominum. **E**t quot  
cophinos sumpstis. neq; septēz pa-  
num in quatuor milia hominum. et  
quot sportas sumpstis quare non  
intelligitis. quia nō de pane dixi u-  
bis. **C**auete a fermento phariseorum  
et saduceorum. **T**unc intellexerunt  
quia non dixerat a fermento panuz  
sed a doctrina phariseorum et sadu-  
ceorum. **T**unc statim sequitur euan-  
gelium hodiernum. **V**enit ihesus in  
partes cesarie philippi. **L**yra. **C**esa-  
riaphilippi est ciuitas in terminis iu-  
dee. quam philippus filius herodis i-  
nouauit et reedificauit. que antiqui-  
tus dicta est lachis. sed postmodum  
nominauit eam cesariam in honore  
tiberij cesaris qui dedit ei quartam  
partem regni. ut dicit **I**osephus.  
Dicitur etiam cesaria philippi ad  
differentiam alterius ciuitatis que



dicat cesarea palestina. ubi cornelius  
centurio mansit. utz **Actu. x.** Interro-  
gabatur discipulos suos. **Ly.** non igno-  
rans quid crederetur vel quid responde-  
rent. sed ut eorum fidei confessione con-  
venienter solidareretur in fide. quem di-  
cunt esse filium hominis. **Lyra. i.** tur-  
be vulgares. quod de ipso erant varie  
opinionum in populo. **At illi dixerunt.**  
alij iohannem baptistam. cuius opinio-  
nis fuit herodes et sui sequaces. utz  
**Mat. xxiij.** Audiuisti herodes famam  
ihesu. et ait pueris suis hic est iohannes  
baptista ipse surrexit a mortuis. et  
ideo virtutes operantur in eo. alij autem  
heliam. propter zelum veritatis. alij ve-  
ro iheremiam propter patientiam in ad-  
uersis. aut unum ex prophetis. scilicet heli-  
zeum propter excellentiam sapientie. vos autem  
quem me esse dicatis. **Ly.** quasi dica-  
ret. Si alij errant opinione falsa vos  
tamen non debetis errare. qui tam diu  
mecum fuistis. et meam doctrinam  
frequenter audiuistis. et miracula tam  
ta vidistis. respondens petrus dixit.  
**Ly.** petrus tanquam principalis inter alios  
pro se et pro alios dedit responsum. Tu  
es christus. **Li.** qui interpretatur vnus et sic  
confiteatur eius humanitatem. filius dei. scilicet  
naturalis et non adoptiuus sicut alij. Et  
per consequens eiusdem nature cum do-  
patre et sic confiteatur veritatem diuine  
nature et humane in eodem supposito.  
vult hoc addit ad differentiam illo-  
rum qui colebant tanquam deum a gentili-  
bus. ut hercules et iupiter et sic de  
alijs. respondens autem ihesus dixit.  
**Beatus es simon bariona. i.** filius iohannis  
Vnde iherosolymus dicit quod deberet dici  
bariohana. **Bar.** ei idem est quod fi-  
lius. et iohanna. quasi filius iohannis. secundum  
illud **Joh. xx.** Simoni iohanna. diligis me  
plus his. sed scriptorum vicio depraua-  
tum est. dicitur autem hic. **Beatus es si-  
mon bariona** quod scilicet confessio vere fidei

ducit ad beatitudinem. caro et sanguis  
non reuelauit tibi. **Li. i.** homo mortal-  
is non docuit te istam veritatem. sed pa-  
ter meus. et per consequens tota trinitas  
quia indiuisa sunt opera trinitatis. et  
ego dico tibi quod tu es petrus. **Li. i.** confes-  
sor vere petre qui est christus. et super hanc  
petram. quam confessus es. i. super christum  
edificabo ecclesiam meam. et porte  
inferi. i. persecutiones tyrannorum et  
insultus et temptationes spirituum im-  
morum. Non preualebunt aduersus eam.  
a vera fide subuertendo. et tibi dabo  
claves regni celorum. **Li.** Iste claves  
non sunt materiales: sed potestas spi-  
ritualis que duplex est. Vna est potestas  
spiritualis discernendi peccatum a non pec-  
cato sicut in veteri lege sacerdotes  
iudicabant inter lepram et non lepram  
Alia clavis est potestas admittendi  
ad regnum vel excludendi secundum verum iu-  
dicium prehabitu quod debet indigni ex-  
cludi et digni recipi. Et quodcumque liga-  
ueris super terram non errante super ter-  
ram. **Li. i.** cum debito vsu clauium. erit  
ligatum et in celis et quodcumque solueris  
super terram erit solutum et in celis. i.  
deus illud approbat in celis

**In festo sancte margarete**  
Illo tempore. Dixit ihesus discipulis  
suis paratam hanc. Simile est regnum celo-  
rum thesauro abscondito et cetera. Hoc eu-  
gelium cum sua postilla que infra in com-  
muni sanctorum de virginibus

**In festo sancte marie magdalene**  
Eua. secundum Lucam. vii.

Illo tempore. Rogabat ihesus quodam pha-  
riseum. ut manducaret cum illo. Et ingressus  
domum pharisei discubuit. Et ecce  
mulier que erat in ciuitate peccatrix ut  
cognouit quod accubuit in domo phari-  
sei. Attulit alabastrum unguenti et stans  
retro secus pedes eius lacrimis cepit ri-  
gere pedes eius. et capillis capitis sui  
tergebat. et osculabatur pedes eius.



et vnguento ungebat. **V**ides aut phariseus qui vocauerat ipsum. **A**it intra se dicens. hic si esset propheta sciret utique que et qualis est mulier que tangit eum quia peccatrix est. **E**t respondens ihesus dixit ad illum. **S**imone habeo tibi aliquid dicere. **A**t ille ait. magister dic. **Q**uo debitorum erat cuiusdam feneratori. unde debebat denarios quingentos et alius quinquaginta. non habentibus illis unde redderet donauit utrisque his. **Q**uis ergo eum plus diligit. **E**t respondens simon dicit. estimo quia is cui plus donauit. at ille dixit ei. **R**ecte iudicasti. et conuersus ad mulierem dixit. simone vides hanc mulierem. intraui domum tuam aquam pedibus meis non dedisti. hec autem lacrimis rigauit pedes meos et capillis suis tetexit. **O**sculum mihi non dedisti hec autem ex quo intraui non cessauit osculari pedes meos. **O**leo caput meum non unxisti. **H**ec autem vnguento unxit pedes meos. propter quod dico tibi. remittuntur ei peccata multa. quia dilexit multum. **C**ui autem minus dimittitur minus diligit. **D**ixit autem ad illam. remittuntur tibi peccata tua. **E**t ceperunt qui simul accubebant dicere intra se. **Q**uis est hic qui etiam peccata dimittit. **D**ixit autem ad mulierem. fides tua te saluam fecit. vade in pace.

#### **P**ostilla

**R**ogabat ihesum quidam phariseus. **L**u. vii. **M**at. xxviii. **M**at. xxii. **J**oh. xii. **H**istoria huius euangelij facta est Anno christi. xxxi. ii. idus decembris. feria. vi. luna. xii. indictione. ii. **A**nte initium illius euangelij scribit sanctus **L**u. in eo. ca. q. christus dixit phariseis et scribit. **V**enit enim iohannes baptista neque manducans panem neque bibens vinum et dicitis demonium habere. venit filius hominis manducans et bibens et dicitis. ecce homo vorator et bibens vinum. amicus publicanorum et peccatorum. **E**t tunc sequitur euangelium

hodiernum. **R**ogabat ihesum quidam phariseus ut manducaret cum illo et ingressus domum pharisei discubuit. **L**i. legimus autem christum manducasse cum peccatoribus ut eos ad penitentiam induceret. ut habet **M**at. ix. **I**te cum amicis et familiaribus ut eorum deuotionem augmeret ut dicit **J**o. xi. de matha et maria magdalena. **I**te cum cognatis pauperibus ut eorum inopiam suppleret. ut habet **J**o. ii. de nuptijs ubi deficiente vino christus aquam conuertit in vinum. **I**te cum phariseis superbientibus ut eorum superbiam confutaret. put hic habet ut videbitur persequendo. et ecce mulier. **G**or. scilicet maria magdalena. sed non nominat hic. quia adhuc erat in statu culpe secundum opinionem hominum. qui erat in ciuitate. **L**i. ubi multi homines sunt. ex quo quincit quod multos attraxerat ad penitentiam. peccatrix. **L**i. sed iam de peccatis suis plene et perfecte contrita. ut cognouit quod ihesus. id est. saluator. accubisset in domo pharisei. attulit scilicet statim. alabastrum vnguenti. id est. vas alabastrum vnguento plenum. et stans retro. **L**i. quia pro verecundia sui peccati non audebat se ante ponere. lacrimis cepit rigare pedes eius. **L**i. ex quibus patet magnitudo contritionis. ex quo tantum fleuit quod potuit lauare pedes unius hominis nudis pedibus incedentis. et capillis capitis sui tergebat. **L**y. quibus ante ad oppositionem eius. abusa fuerat. et osculabatur pedes eius. ut totum seruaret in penitentia. quicquid ex se deum contempserat in culpa. secundum quod dicit **G**re. et vnguento ungebat. **L**y. ad refrigerium caloris et mitigationem doloris ex labore itineris. unde **G**re. vnguentum quod sibi turpiter exhibuerat. hoc iam deo laudabiliter offerebat. vides autem phariseus. **G**or. predictam mulierem plorantem nec compatiens. ait intra se. scilicet occulte contra hospitem suum murmurando. di. hic si esset propheta verum



sciens occulta. sciret utiq; q̄ et qual  
est mulier **Cor.** q̄ est in p̄sona et qua  
lis in vita. q̄ peccatrix est. et non de  
bēt se tāgi p̄mittere ab ea. et respon  
dens ih̄sus **Cor.** sc̄z cogitationi eius  
que soli deo nota est. in quo ostēdit  
se pl̄ q̄ p̄pheta m. Vnde p̄s. xi. Dñs  
scit cogitationes h̄im. simō habeo  
tibi aliquid dicere. at ille ait. magi  
ster dic. Quo debitorēs erāt cuiusdam  
feneratori. **Cor.** sensus literalis pla  
nus est. Quidā fenerator iste deum  
significat. qui p̄ culpa momentanea  
penam eternam exigit et p̄ dom̄s ḡ  
tiaeum exigit meritum bonorū op̄r.  
duo debitorēs. **Cor.** duo stat⁹ pec  
catorum. erāt cuiusdam feneratori. id  
est deo. vnus debebat denarios quin  
gētos. et ali⁹ quinquaginta. sc̄z qui  
pl̄ peccauēat. nō habentib⁹ illis vn  
de redderent. q̄ nullus p̄dictorū a de  
bitis potest absolui p̄p̄is virib⁹ abs  
q̄ gratia. vt patet **Jo. xv.** Sine me  
nihil potestis facere. donauit vtr̄is  
q̄ his. i. cōdonauit. quis ergo eum  
plus diligit. respondēs simon dixit.  
estimo q̄ is cui pl̄ donauit. i. condo  
nauit relaxādo. at ille dixit. recte iu  
dicasti. q̄ sicut dicit **Gregori⁹.** Cum  
crescūt dona crescūt et rationes do  
norū. et cōuersus ad mulierem **Cor.**  
per misericordiam. de⁹ enim a pecca  
torib⁹ auertit faciem suam. s̄m illud  
**Deutro. xxxij.** abscondam faciem me  
am ab eis sed ad penitētes se cōuer  
tit. vt patet **Zacha. p̄.** Cōuertimini  
ad me et ego cōuertar ad vos. dixit  
simon vidēs hāc mulierem intraui i  
domum tuam. aquam pedib⁹ meis  
nō dedisti. **Li.** qui tamē erant lutosi  
seu puluerisati. eo q̄ sine calciamen  
tis incedebat. h̄c autēz lacrimis riga  
uit pedes meos et capillis suis t̄xit.  
osculum mihi nō dedisti. **Li.** quod ē  
amicitię signum. Nec autem ex quo

intraui nō cessauit osculari pedes me  
os. quasi diceret. nō solum osculum  
dedit mihi sed multiplex. oleo caput  
meum nō unxit. **Cor.** quod solet fi  
eri i signum letitię et hilaritatis. s̄m  
illud p̄s. xliij. Vnxit te de⁹ deus tu⁹  
oleo et c̄. p̄pter qd̄ dico tibi remittū  
tur ei peccata multa. sc̄z mulieri pe  
nitēti. quoniam dilexit multum. p̄.  
petri. iij. Caritas operit multitudinē  
peccatorū. vt patet **Prover. v.** vni  
uersa delicta operit caritas. cui autē  
mim⁹ dimittitur mim⁹ diligit. **Li.** re  
missio enim culpe aut nulla ē. aut to  
talis simul: sed remissio pene fit per  
partes et nō tota simul de communi  
cursu. licet aliquādo fiat tota simul  
p̄pter feruorem penitentis et ex libe  
tate dei. et hoc in p̄posito in hac muli  
ere. ideo sequit. remittuntur tibi pec  
cata tua. **Lira.** nō solum quātum ad  
culpam: sed etiam quātum ad penaz  
ex vehemēti amore dei et horrore pec  
cati preteriti **Cor.** et ponitur hic pre  
sens p̄ preterito. remittuntur. i. remis  
sa sūt Et ceperūt qui simul accumbe  
bāt dicere intra se quis est hic q̄ et  
am peccata dimittit **Li.** h̄c dicebāt  
q̄ videbāt tātum humanitatem ex  
terius apparentē sed ignorabant dei  
tatē inter⁹ latentē. q̄ p̄ctā p̄t dimit  
tere. dixit autē ad mulierē fides tua.  
**Cor.** i. fides tibi a deo ifusa. saluā te fe  
cit. **Vñ Beda.** fides te saluā fecit. q̄  
qd̄ p̄tnt posse se accipere n̄ dubitauit.  
vade i pace **Cor.** i. in q̄ete et inces  
sante a vitis. vt **Ro. v.** iustificati ex  
fide pacē habeam⁹.

**In festo sancti Jacobi apli. Euā.**  
scdm **Mat. xx.**

**Il. tē.** Accessit ad ih̄sū m̄ filiorū ze  
bedei cū filiis suis adorās et p̄tēs ali  
q̄ ab eo. q̄ dixit ei q̄o vis. ait illi.  
Dic vt sedēat hi duo filij mei. vnus  
ad dexterā tuā et ali⁹ ad sinistrā tuā



in regno tuo. rñdēs aut̃ ihs dixit. ne  
scitis qđ petatis. potestis bibē calicē  
quē ego bibitur⁹ sū. dicūt ei possu⁹.  
ait ill' calicē qđc meū bibetis. Sedere  
aut̃ ad dexterā meā et sinistrā nō est  
meū dare vobis s̃ qđ patū est a pa  
tre meo.

#### Postilla.

**A**ccessit ad ihesū mat filior⁹ et c.  
Mat. xx. Mar. x. Luce. xxij. Hi  
storia hui⁹ euā. facta ē āno xpī. xxij.  
xviij. kal. aplis. feria. iij. lūa. vi. iōi  
ctōe. vi. Añ micū illi⁹ euā. scri. san.  
mat. i. eo. c. Accēdēs ihs iherosolimā  
assūpsit. xij. discipulos suos secreto.  
et ait ill'. ecce ascēdīm⁹ iherosolimā  
et fili⁹ hois tradet pnapib⁹ sacerdotū  
et scrib. et cōdñabūt eū morte et tra  
dēt eū gētib⁹ ad illudēdū et flagellan  
dū et crucifigēdū et tēa die resurget.  
Tūc statī sequit̃ euā. hōdier. Accessit  
ad ihesū. Li. iudei estīabāt xp̃m p p  
phetas pmissū regtūz tpalit̃ i iherl'z  
qđ scpturas de regno xpī corpālīt in  
telligēbāt. et iō regnū ablatū a iude  
is p romanos. credebāt sibi restitūē  
dū p xp̃m. p̃t qđ dicebāt xp̃s. Act.  
p. Dñe si i tpe hoc restitues regnum  
isrl' et c. et hoc Ia. et iō. filij z ebēdē et  
mat eor⁹ audiētes xp̃m p⁹ mortē. iij.  
die resurrectur⁹. crediderūt ipsū ime  
diatē p⁹ resurrectionē regtūz i ihe  
rusalē tpalit̃. et iō cupiētes ei eē col  
latēales p ceteris. qđ erāt ei⁹ cōgū. in  
fōuerūt mēz suā de petitiōe seqnti.  
et hoc ē qđ h̃ dī. tūc audita resurre  
ctiōe xpī fūta. accessit ad ihesū mē fi  
lior⁹ et c. Li. Nō em̃ p⁹ petūt i spālir̃s  
tīm in gnali. vt cōcessiōe facta i gnali  
p̃mo p⁹ ea nō possz sibi denegare in  
spālī. qđ dixit ei. qđ vis Li. ñ qrit vt  
insei⁹ s̃ vt petitiō sua cūemēt⁹ oñda  
tur irrōnabil'. ait illi. dic vt sedēant  
hi duo filij et c. Li. i. sint tibi collatē  
les et maiores i regno tuo p⁹ te. qđ qđ  
de regnū credebāt tpale vt dictū ē.

nō ē mix si talia apli credebāt et ap  
petebāt qđ adhuc carnales erāt et nō  
dū illūmati pfecte nec cōfirmati p gtl  
am spūscī. Rñdēs aut̃ ihs dixit. ne  
scitis qđ petatis Li. Rñdīt filijs et nō  
matri. Quia sciebat eā missā a filijs  
et iformatā de petitiōe faciēda p eis  
. potestis bibē calicē quē ego bibitu  
rus sū Ly. i. sustinē mortē ignominio  
sam et crudelē. quā ego passur⁹ sum.  
et per quam debeo venire nō ad reg  
num tēporale vt creditis. sed eternū.  
Dicūt ei possu⁹ Ly. loquūtur sicut  
inexpertī pprie volūtatis quod patu  
it p effectū. qđ in passione xpī fuge  
rūt p̃e timore mortis. ait illis. Calī  
cem quidē meū bibetis. i. passiōes p  
me sustinebitis. Ly. qđ iacob⁹ ppter  
xp̃m ab herode oculus est. vt habet  
Act. xij. et iohānes in dolium fetuen  
tis olei ppter xp̃m dimissus est. insup  
fuit etiā missus in exiliū p̃t xp̃m. et  
sic patuit qđ habuit p̃mptā volunta  
tē moriēdi p̃t xp̃m. sedē aut̃ ad dex  
terā meā et ad sinistrā nō est meū da  
re vob Ly. i illo statu i qđ estis. i. nō  
dū humiliatis et carnalib⁹. sed quib⁹  
paratū ē a p̃e meo Ly. vere hūilibz  
et spūalia sapientibus

#### Vincula petri.

**I**n illo tpe. Venit ihesus in ptes cesa  
rie philippi et c. Hoc euāgelīū cū sua  
postilla quere añ in festo scī petri et  
pauli apostolor⁹.

**I**n inuētiōe scī Stephani Euan.  
scdm̃ Math. v.

**I**n illo. tē. d. i. d. s. Vos estis sal t̃re  
Qđ si sal euauerit. in quo saliet ad  
m̃hilū valz vltra: ñ vt mittat foras  
et cūlceat ab hoib⁹ vōs estis lux mun  
di. Nō p̃t citas abscondi sup mōtē po  
sita Reqz accēdūt lucnā et ponūt eā  
s̃b modio: s̃ sup cādelabz vt luceat  
oib⁹ qđ i domo sūt. Sic luceat lux ṽra  
coram hoib⁹ vt videāt op̃era vestra



bona et glorificet patrem vestrum qui  
in celis est. Nolite putare quoniam ve-  
ni soluere legem aut prophetas. non ve-  
ni soluere sed adimplere. Amen quia  
per dico vobis donec transeat celum et  
terra. iota vnum aut vnum apex non  
preteribit a lege donec omnia fiant.  
qui ergo soluerit vnum de mandatis  
istis minimis et docuerit sic homines  
minimus vocabitur in regno celorum. qui  
autem fecerit et docuerit hic magnus  
vocabitur in regno celorum.

**Postilla.**

**O**s estis sal terre. Mat. i. Mat.  
ii. ix. Lu. xv. Historia huius euā-  
gelij facta est Anno christi. xxxi. n. p. d.  
iulij. feria. v. luna. xvi. indictione. iii.  
Ante incipit illius euāgelij scribit sa-  
ctus Mat. in eodem ca. q. xps dixit  
discipulis suis. Beati estis cum male  
dixerint vobis homines et persecuti vos fu-  
erint et dixerint omne malum a ducen-  
sum vos mentientes propter me gaude-  
te et exultate quoniam merces vestra  
copiosa est in celis. Tunc sequitur euā-  
gelium hodiernum. vos estis sal terre.  
**Li.** sicut enim sale coniungunt omnia et  
baria. ita discretionem prelatorum debet  
dirigi et ordinari omnia facta subdi-  
torum. quod si sal euanuerit. i. si discre-  
tio in prelatibus defecerit. in quo saliet.  
**Li.** q. d. in nullo opus subditorum conueni-  
tur seu dirigetur. ad nihilum valet. vl-  
tra nisi ut mittatur foras et calcetur ab  
hominibus. **Li.** q. talis debet repellere a  
prelacione ne officium prelatorum in  
conspectu hominum reddatur vile. vos  
estis lux mundi. **Li.** sicut enim lux est  
manifestatiua omnium colorum. sic pre-  
lati per intelligentiam sacre scripture  
debent ex officio notificare omnia opus-  
cula virtutum. non potest civitas abscon-  
di supra montem posita. **Li.** q. bonus pre-  
latus in persecutione non debet se abscon-  
dere sed ad defensionem gregis se ma-

nifeste ostendere. neque accedere. Cor.  
lumine scientie. lucernam. i. prelatum.  
Vnde ps. cxviii. Paravi lucernam cri-  
sto meo. et ponunt eam sub modio.  
Cor. ut celestis lux veritatis timore per-  
secutionis imminetis vel pusillanimitate  
cordis. sed super candelabrum ut lu-  
ceat omnibus qui in domo sunt. i. in  
mundo sunt generaliter. sic luceat lux ve-  
stra coram hominibus ut videant opera  
vestra bona et glorificent patrem vestrum  
qui in celis est. **Li.** q. non debetis de  
hoc propriam gloriam querere. sed glo-  
riam dei et edificationem populi. no-  
lite putare quoniam veni soluere le-  
gem aut prophetas. non veni soluere  
sed adimplere. Cor. totam continen-  
tiam veteris testamenti christus hic comp-  
hendit in duobus scilicet in lege et prophetia.  
Lex enim erat in declinando malum  
prophetia in faciendo bonum. Et illa duo  
christus plenissime impleuit. Amen quia  
per dico vobis donec transeat celum et  
terra. Cora. i. mutantur elementa ab  
hac mutabili forma in immutabilem.  
scilicet antequam finiatur iste mundus. Iota  
vnum. Iota est minima littera inter  
alias et vno ductu fit. aut vnum apex  
Apex est particula littere. que ponitur  
in summitate littere ad distinctionem  
Et secundum hoc exponit Aug. q. nec  
minimū preceptum nec minimū precep-  
ti particula. Non preteribit a lege do-  
nec omnia fiant. Cora. i. non remane-  
bit quin impleatur suo tempore. Qui  
ergo soluerit vnum de mandatis istis  
minimis. Cor. i. de mandatis decalogi  
que dicuntur minima. quia ad vitam in-  
cipientium pertinet. et docuerit sic ho-  
mines. Cora. sic soluere homines sicut  
ipse soluit. minimus vocabitur. Cor. i.  
vilissimus reputabitur ab his qui sunt in  
regno celorum. qui autem fecerit et docuerit  
hic magnus vocabitur in regno celorum.  
Cor. per adaptionem aureole.



**I**n festo sancti Laurencij

In illo tempore. Dixit ihesus discipulis suis. Amen amen dico vobis. Nisi granum frumenti cadens in terram &c. Hoc euangelium cum sua postilla que infra in communi sanctorum de vno martire.

**I**n festo Assumptionis marie. Eua fm Lucam. x.

**I**n illo tempore Intrauit ihs in quoddam castellum. Et mulier quedam Martha nomine excepit illum in domum suam. & huic erat soror nomine Maria que etiam sedens secus pedes domini audiebat verbum illius. Martha autem satagebat circa frequens ministerium. Que stetit & ait. domine. non est tibi cure quod soror mea reliquit me solam ministrare dic ergo illi ut me adiuuet. et respondens dixit illi dominus. Martha martha sollicita es & turbaris erga plurima. Porro vnum est necessarium. maria optimam partem elegit. que non auferetur ab ea.

**Postilla**

**I**ntrauit ihesus in quoddam castellum. Luc. x. Historia huius euangelij facta est Anno xpi. xxxi. nonas decembris. feria. in. luna. ix. indictione. iiij. Ante initium illius euangelij scribit sanctus Lu. in eodem ca. quod septuaginta duo discipuli quos xps misit ad predicandum. & reuersi sunt ad xpm cum gaudio dicentes. Domine etiam demonia subiacentur nobis in nomine tuo. Et ait illis. ecce dedi vobis potestatem calcandi super serpentes & scorpiones. & super omnem virtutem inimicam. & nihil nocebit vobis. verumtamen in hoc nolite gaudere. quia spiritus vobis subiacentur. gaudete autem quia nomina vestra scripta sunt in celis. Tunc postmodum sequitur euangelium hodiernum. Intrauit ihesus in quoddam castellum. Li.

a. bethaniam. & mulier quodam martha nomine excepit illum in domum suam. Ly. ad illam domum xps frequenter diuersebat & secure: tum propter deuotionem ibi habitatum: tum quia plura beneficia ei contulerat. quia ipsam martham a profluvio sanguinis sanauerat. fm Ambr. & mariam a demonibus liberauerat et ei omnia peccata dimiserat. & huic erat soror nomine maria. que etiam sedens secus pedes domini audiebat verbum illius. Ly. inter opera vite contemplative. Martha autem satagebat circa frequens ministerium. scilicet occupata in operibus vite active. Que stetit. Li. quasi fessa labore ministerij discurrendo per domum ut xps & eius discipuli essent commodius recepti. & ait domine non est tibi cure quod soror mea reliquit me solam ministrare. Ly. querens de ociositate sororis sue. & de xpi negligentia hoc permittentis. Et respondens dixit illi dominus. excusando mariam. Inuenit autem maria accusata fm Ly. tripliciter. Primo a phariseo de temeritate eo quod xpm tetigit recumbentem. ut Lu. vii. Secundo a sorore pro ociositate. ut habetur hic. Tertio a iuda. de prodigalitate. eo quod prociolum vnguentum effudit. & pedes ihu unxit. ut habet Jo. xij. & maria patienter tacuit. & semper eam xps excusauit. Primum ostendens phariseo quod factum marie non erat temeritatis sed devotionis & deuotionis. Secundo ostendens sorori. quod sessio marie non erat ociosa. sed melioribus actibus applicata. Tertio ostendens iude & alijs discipulis quod illa effusio vnguenti non erat prodigalitatis: sed pietatis dicens. Sine illa. Bonum enim opus operata est in me. Martha martha sollicita es. Glo. repetitio signum est dilectionis vel mouende intentionis scilicet ut audiret attentius. & turbaris erga plurima. Ly. quia opera vite active sollicitudinem ingerunt. Porro vnum est necessarium.



**L**y. i. ipse deus qui vnus est p̄ omnib⁹ querendus. Maria optimam partē elegit. Glo. nō reprehenditur ps marthe. et ipsa bona est. sed laudat pars marie qz optima. q̄ nō auferet ab ea. Gor. vit a contemplatiua incipit hic et i futuro perficiet. qz ignis amoris qui hic ardere incipit. cum ipsum quē amat viderit ampli⁹ ignescit i amore. Actiua vero cum corpore deficiat. qz in celesti patria nemo esuriat panem porrigit. nec cetera opera. misericor die auget qz ibi nō erūt necessaria. vnde Apoca. xix. Non esuriēt neq; sitiet ampli⁹ et c. Sic q̄rit. quare hoc euāgelium legit in festo bte virgis cum in nullo spectare videat ad ipsā. Ad hoc respōdet gor. qz si nō historice. tamē allegorice cōuenit beate virgini. Ipsa enim fuit castellum in qd intrauit fili⁹ dei. vbi manebant due sorores. scz vita actiua et cōtemplatiua. Item querit quare potius legit in assumptiōe q̄ in alio festo. cū de assumptiōe nō facit mētionem. Ad hoc dicēdum qz alia festa bte virgis specialia habēt euāgelia ppter speciales rōnes. istud autē festum nullū habet speciale euāgelium. et ideo sortitum est istud vel etia ppter vltimā particulam euāgelij q̄ marie p̄cipue cōuenit. ideo legit de eius assumptiōe. scilicet Maria optimam partem elegit et c.

**I**n festo sancti Bartholomei.

**I**n illo tempore Dixit ihesus discipulis suis. Hoc est p̄ceptū meum vt et c. Hoc euāgelium cū sua postilla q̄re infra in cōmuni apostolorum.

**I**n festo exaltationis sacte crucis. Euāge. fm Ioh. xij.

**I**n illo tempore. Dixit ihesus turbis iudeorū. Nūc iudiciū est mūdi. nunc p̄nceps hui⁹

mundi enacet foras. Et ego si exaltatus fuero a terra omnia traham ad me ipsum. hoc autem dicebat signifi cās qua morte esset moritur⁹. Respōdit ei turba. Nos audiuimus ex lege qz xps manet in eternum. Et quomodo tu dicas oportet exaltari filiu hominis. Quis est iste fili⁹ hominis. dixit ergo ihesus. Adhuc modicū lūmē in vobis est. Ambulate dum lūc habetis vt nō tenebre vos cōphendāt. Et qui ambulat i tenebris nescit quo vadat. dum lūc habetis credite i lūcē vt filij lūcis sitis.

**Postilla**

**D**ixit ihesus turbis iudeorū. et c. Jo. xij. Historiā hui⁹ euāgelij dixit domin⁹ ihesus Anno ei⁹. xxxij. xij. kal. aplis. feria. iij. luna. xi. idictione. vi. Ante incipit illi⁹ euāgelij scribit sanct⁹ Jo. in eodem ca. qz quidam gētilēs ascenderūt in iherl̄m vt adoraret in die festo scz pasce. Li. accesserūt ad philippum qui erant a bethsada galilee. et rogabāt eum dicentes. domine volum⁹ ihesum videre. venit philippus et dixit andree. andreas rursū et philipp⁹ dixerunt ihesu. Ihesus autem respondit eis dicens. venit hora vt clarificet fili⁹ hominis. Tūc postmodum sequit euāgelium hodiernū. Dixit ihesus turbis iudeorū. Nūc iudiciū est mūdi. Gor. scz in passione qū xps a pilato iudicat⁹ est. Nūc p̄nceps hui⁹ mūdi enacet foras. Li. diabol⁹ enim hic dicit p̄nceps hui⁹ mūdi. non qz sit p̄nceps substantie mūdi. sed hominū mūdi aliter viuētium inq̄tū se ei sū aut p peccatū. Dicit autem eiectus diabol⁹ per passionem xpi per quam aperta est porta gl̄e celestis. Et sic diabol⁹ nūc nō pt impedire factos a cōsecutione gl̄e sicut faciebat ante passionē xpi. tamen pmittit tēptare



hōies ad exercitiū et meritum electo-  
rum. Et ego si exaltat⁹ fuero a terra  
Gor. p passionē crucis. omnia trahā  
ad meipsum. scz per fidē et dilectionē.  
hoc autem dixit significās q morte  
esset moritur⁹. Gor. quoniam morte  
crucis que erat vilissima. vtz Sap. ij.  
morte turpissima cōdemnem⁹ eū. Re-  
spōdit ei turba. Nos audiūm⁹ ex le-  
ge qz xp̄us manet in eternum. Tho.  
Credebāt em q messias pur⁹ homo  
esset. sed immortalis. vnde Michē.  
v. Egressus est ab initio a dieb⁹ eter-  
nitatis. Itē Danie. vii. Potēs eius po-  
testas eterna. et quō tu dicas oportet  
exaltari filiū hominis. i. mori in cruce  
q. d. Si loqris de teipso. sequit⁹ q tu  
nō es xp̄s qui manet in eternū. si au-  
tem loqris de alio dic nobis. Quis ē  
iste fili⁹ hominis. dixit ergo eis ihs.  
Tho. licet iam multa dixerim et mul-  
ta miracula fecerim corā vobis. Ad  
huc modicum lumē in vobis ē Gor.  
qz creditis xp̄m in eternū: sed nō cre-  
ditis eum moritur⁹ fm humanitatē.  
ambulate. Ly. i. in cognitiōe xp̄i p-  
fiate. dum lucē habetis. Ly. i. ma-  
p̄tialiter qui sū lux illuminās p verita-  
tem doctrine et lumē grē. vt nō vos  
tenebre cōprehēdant. scz ignorātie et  
culpe. et qui ambulat in tenebris ne-  
scit quovadat. Ly. qz declinavit a re-  
ctitudine vie. dum lucem hētis credi-  
te in lucem. Tho. per verā fidē. vt fi-  
lii lucis sitis. i. ipsi⁹ dei qui est vera et  
sempiterna lux. vtz Ephē. v. vt filii  
lucis ambulate.

**I**n festo Mathei apostoli et euāge-  
liste. Euā. fm Mat. ix.

**I**n illo tempore. Cū transiret  
ihesus vidit hōiem sedentē i  
theolomio matheū nomine.  
et ait. sequere me. et surgēs secutus  
est eum. et factum est discubente eo  
in domo. ecce multi publicā et pec-

catores veniētes discubebant cū ihe-  
su et discipulis eius. et vidētes phari-  
sei. dicebāt discipulis eius. Quare cū  
publicanis et peccatorib⁹ manducat ma-  
gister vester. At ihesus audiens ait.  
Nō est op⁹ valentib⁹ medicus. s. ma-  
le habentib⁹. euntes autem discite.  
Quid est misericordiam volo et non  
sacrificium. nō enim veni vocare iu-  
stos: sed peccatores. Postilla.

**V**idit ihesus hōiem sedentē. et c.  
Mat. ix. Luce. v. Marc. ij. Hi-  
storia huius euāgelij facta est Anno  
xp̄i. xxvi. v. p̄d⁹. iunij. feria. ij. luna  
x. indictiōe. iij. Ante incitū illi⁹ euā-  
gelij scribit sanct⁹ Mathe⁹ in eodem  
ca. qz xp̄s sanauit paraliticū qui fuit  
portat⁹ in lecto ante ipsū in aspectu  
toti⁹ populi. Cui xp̄s ait. Surge tolle  
lectum tuū et vade in domū tuam.  
Vidētes autē turbe timuerūt et glo-  
rificauerūt deum dicētes. Quia vidi-  
m⁹ mirabilia hodie. Et cum trāssisset  
inde. i. de galilea. Vidit hōiem. Gor.  
tam intuitu corpis qz mētis. sedentē  
in theolomio. Ly. est locus in quo so-  
lebāt campsores sedere. Qd quidem  
negociū vix aut nunq̄ exerceri p̄t  
sine peccato. vt dī Gre. vel fm Gor.  
est locus i quo soluebant publicā ve-  
tigalia. Matheū nomine. Glo. ceteri  
euāgeliste ppter verecūdiā non  
appellāt eum nomine vulgato. sed le-  
ui. Bp̄. nominis fuit em. Ipse mathe-  
us vero se nominat ppter humilitatē.  
Et ait illi seque me. Ly. matheus et a-  
lib⁹ occupatum vocauit vt de gratia  
dei nullus desperet quātūcūqz fuerit  
in vilib⁹ occupatus. et surgens secu-  
tus est eum. sine aliqua dilatione.  
Quia sicut potēat mouere aurem ex-  
terius verbo. Ita etiam interius mē-  
tem inspirando. Sicut em in passione  
propinquos illos qui ad ipsum capi-  
endum venerant solo verbo pstrauit



dicēs Ego sum. vt habet **Joh. xviii.**  
**I**ta solo verbo poterat quoscūq; ad  
se trahere et in hoc apparebat virtus  
diuinitatis in eo. et factum est discū  
bēte eo in domo. put **Lu. v. 8.** Et fe  
cit ei cōuiuium magnū leui in domo  
sua. Et ecce multi publicani et pecca  
tores veniētes discumbēbāt cum ihe  
su **Ly.** fuerūt enim socij **Mathei.** et re  
cedēs ab eis et volens sequi xpm fecit  
eis cōuiuium. et vidētes pharisei **Li.**  
pharisei in populo iudeorū reputabā  
tur religiosi. vnde etiam in habitu  
ab alijs erāt distincti. Vidētes igitur  
xpm cum publicanis et peccatorib; man  
ducātem indigne ferebāt et murmū  
rabāt. et dicebāt discipulis eius **Cor.**  
cōsuetudo detractorū ē loqui de alio  
nō in facie eius. Vnde qñ discipuli e  
videbant eis peccare alloq̄bant ma  
gistz. vt; **Mat. xij.** Abijt ihesus sab  
bato p̄ sata. discipuli eius esuriētes  
ceperūt vellere spicas et māducare.  
pharisei autem vidētes dixerūt ei Ec  
ce discipuli tui faciūt qd nō licet eis  
facere sabbatis. Quando vtre magi  
ster videbat eis peccare. alloq̄bant  
discipulos vt hic. Quare cum publi  
canis et peccatorib; manducat magi  
ster vester. At ihesus audiēs. scz ver  
ba phariseorū. At. p se et discipulis.  
**Rō** est op; .i. necessarium. valētib;  
.i. sanis. medicus. sed male habenti  
bus **Ly.** videm; enim q; medicus fa  
miliarius habet se ad infirmū qui eo  
indiget q; ad sanum. Cum igit xpus  
sit verus medicus animarū. vt d; in  
ps. cvi. Misit verbum suū et sanauit  
eos. Ideo familiariter se debuit habē  
ad peccatores qui fuerūt infirmi spi  
rituali infirmitate. Secūdo respōdet  
eis per auctoritatem que habet **Osee**  
vi. Cūtes discite. Quid est misericor  
diam volo et nō sacrificium **Ly.** qua  
si diceret. si hanc scripturam cōsidere

tis inuenietis me facere scdm ipsam  
**Cor.** Misericordiam volo per pecca  
torum dimissionem et nō sacrificium  
per holocaustorum oblationem. Pro  
verbiorum. xij. Facere misericordiaz  
et iudicium magis placet dō q; victi  
me. Non enim veni vocare iustos.  
**Corra.** scilicet ad penitētiā sed pec  
catores. supple veni vocare ad peni  
tentiam vt cōrigātur.

**I**n festo sancti Michaelis archan  
geli. Euangelium scdm Matheum.  
xviii.

**I**n illo tempore. Accesserunt  
discipuli ad ihesum dicētes.  
Quis putas maior est in reg  
no celorum. et aduocans ihesus par  
uulum. statuit eum in medio eorū et  
et dixit Amen amen dico vobis. nisi  
cōuersi fueritis et efficiamini sicut par  
uuli non intrabitis in regnum celorū.  
Quicūq; ergo humiliauerit se sicut  
paruulus iste. hic maior est in regno  
celorum. et qui suscepit vnum par  
uulum talem in nomine meo. me su  
scepit. Qui autē scādalizauerit vnū  
de pusillis istis. qui in me credūt. ex  
pedit ei vt suspendatur mola asina  
ria in collo eius et dimergetur in p  
fundum maris. vt mūdo ab scāda  
lis. Necesse enim est vt remaneant scā  
dala. Verūtamen vt homini illi per  
quem scādulū venit. Si autē ma  
nus tua vel pes tu; scandalizat te ab  
scide eum et pñce abs te. Bonū est  
tibi ad vitam ingredi debile vel clau  
dum. quam duas man; vel duos pe  
des hñtē mitti i ignē etnū. Et si ocul;  
tu; scādalizat te erue eū et pñce abs  
te. Bonū ē tibi vnū oculū hñtē intra  
re vitā quā duos oculos hñtē mitti i  
gehēnā ignis. videte ne cōtemnatis  
vnū ex his pusill. dico ei vob; q; an  
geli eorū semp vidēt facē p̄ris mei q  
est in celis. **Postilla**



**A**ccesserunt ad ihesum discipuli  
dicentes. Mat. xviij. Marc. ix.  
Lu. xix. Historia huius euangelij facta  
est anno xpi. xxxij. vi. kal. septembris  
feria. v. lūa. xij. indictione. v. An im  
cū illi euangelij scribit san. mat. in p  
cedēti ca. q. accesserūt qui didragma  
accipiebāt ad petz. et dixerūt. Magi  
ster vester nō soluit didragma. At  
enā. Et cū intrasset domū puenit eū  
ihesus dicens. Quid tibi videt symon  
Reges terre a qb? accipiunt tributū  
vel censū a filiis suis vel ab aliens Et  
ille dixit ab aliens. dixit illi ihesus.  
Ergo liberi sūt filij. Ut aut nō scāda  
lisem? eos vade ad mare. et mitte ha  
mū. et eū piscem qui prim? ascēderit  
tolle. et aperto ore eius inuenies sta  
terē illum sumens da eis p me et te.  
Et tūc sequit eū. hodiernū. Accessē  
rūt discipuli ad ihesū dī. Quis putas  
maior ē in regno celoz. Et aduocās  
ihesus puulū. Ly. sanctū Marcialem  
qui postea a brō petro missus in galī  
leā ibidē fidē catholicā pōicauit. sta  
tuit eū in medio eoz. Ly. vt ab oibz  
videreē et attēte cōsiderareē. et dixit.  
amen amē dico vob. nisi cōuersi fue  
ritis. Ly. a bellatiōe vestra Quia Lu.  
xix. habet. q. itrauit i eos cogitatio  
quis eoz esset maior. Ergo xps dixit  
eis. Nisi cōuersi fueritis et efficiamini  
sicut puuli. i. hūiles et puuli in vestra  
reputatione. nō intrabitis in regnū  
celoz. Ly. de quo demoia abiecta sūt  
per supbiā. et ideo oportet hoies illuc  
venire p viam strariā scz per humili  
tatē. ergo subdit xps. Quicūqz ego  
hūiliauerit se sicut puul? iste. hic ma  
ior est in regno celoz. Ly. q. d. ille q  
erit hic humilior erit maior in regno  
celoz. vtz. Lu. xxiij. Qui se humiliat  
exaltabit. et q. suscepit puulū vnum  
talē in noīe meo Cor. i. ppter meum  
amōrē. me suscepit. Ly. nam qui rea

pit primū ppter xpm dī xpm recipere  
Exemplū hui? habem? in legēda sā  
cti Marti. vbi dī q. xps se vestitū on  
dit. illa pte claudis quā beat? mar  
tin? dederat paup? ppter xpm. q. aut  
scādalifauerit vnū de pusillis istis.  
Ly. scandalifare aliqū est facere eū  
ruere in pctm mortale. ex dicto vel  
facto suo malo Et hoc ē ei ppiū in  
ferre nocumentū ex pte aīe. qd ē cō  
tra caritatē xpi. Et ideo talis facēs  
aliū sic ruere et facit hoc ex intētiōe  
siue aduertētia. semp peccat mortali  
ter. Enam si dictū vel factum ex quo  
ali? ruit. nō esset de genere pcti mor  
talis sicut dices mēdaciū iocosum  
mulieri intētiōe ptrahe di eam ad  
adulterium ē peccatuz mortale ex in  
tētiōe finis. ergo dī. Qui scandalī  
fauerit vnum Cor. multo magis qui  
plures. de pusillis istis. i. infimis. vñ  
Ihero. qui scādalifacē recte pusillus  
dicit. q. qui magn? est. i. robust? in fi  
de et caritate moueri nō potest. vtz.  
Prover. xij. Non stristabit iustū qd  
quid ei acciderit. qui in me credunt.  
Cor. magis ē vitādum scādalum fi  
delium q. infidelium. Expediit ei vt su  
spendat mola asinaria in collo eius  
Ly. Euāgelista loquit ibi ad modū  
terre palestinoz. in q. cōdemnati ad  
mortē ligato saxo ad collum pāpita  
bant in mare Sēsus est ergo. expediit  
ergo. Ly. i. meli? est homini mori cor  
poraliter q. ex malo suo exēplo facē  
aliū ruere in pctm mortale. q. ex hoc  
mereē mortē eternā q. grauior ē mor  
te corpali. Ve mūdo ab scandalis. i.  
mūdams hoib? q. nō curāt scādalifacē  
prios. vtz. i. Cor. viij. Si esca mea  
scādalifacit primū meū. nō manduca  
bo carnes i etnū. Recē ei ē vt remāt  
scādala. Ly. nō ē necitas absoluta. s.  
ex suppositōe. Si ei hoies volūt viue  
mūdane. i. i oib? volūtātē suā adiplē  
t n



necario sequit ad hoc scādalū aliorū  
qz nō forimōāt p̄rios scādalifacē. **V**e  
rūtū v̄t h̄i illi p̄ quē scādalū v̄it. s.  
actiue p̄ximū scādalifacō. **S**i at̄ ma  
n⁹ l̄ p̄s tu⁹ scādalifat te. **L**i. i. tibi ē  
occafio ruine i p̄ctm̄ p̄ tactū ihonestū  
v̄l p̄ gressū dissolutū. absceidē eū ⁊ p̄  
nce abs te. **B**onū ē tibi ad vitā igre  
di debile v̄l claudū q̄ duas man⁹ v̄l  
duos pedes hūte mitti i ignē etnū. ⁊ si  
ocul⁹ tu⁹ scādalifat te erue eū ⁊ p̄  
ce abs te. bonū ē tibi vnū oculū hūte  
in vitā itraēq̄ duos oculos hūte mir  
ti i gehēnā ignis. **L**i. nō qd̄ aliqd̄ mē  
bz sit āputādū ad vitādū p̄ctm̄. mē  
bra ei⁹ corpis sūt a dō data. ⁊ iō nō ē  
in ptāte alic⁹ p̄sone absceidē sibi mē  
bz sicut nec seipz occidē. **T**ū qz p̄ hoc  
nō excludit̄ cupia itterior in q̄viget  
p̄ctm̄. **T**ū qz p̄ aliā viā p̄t meli⁹ obui  
are p̄ctō p̄ rōez. scz et libez ābitriū  
cohibēdo mēbz a p̄cti exeratio. ⁊ sic  
d̄ man⁹ absceidi m̄gtū phibet̄ ab illi  
ato tactu ⁊ p̄s qm̄ phibet̄ ab illicito  
gressu. oculus ab illicito visu. **E**t ista  
absceissio ē meritoria ⁊ laudabil. n̄ at̄  
illa q̄ essz p̄ mēbrorū puatōez. videte  
ne cōtēnatis vnū ex his pusill. **L**y. qz  
q̄tūcūqz h̄i sit pu⁹ i hoc mūdo. tū hz  
angelū sibi assignatū a deo ad sui custo  
diā. ⁊ iō si h̄ies mimi sic a dō h̄oranē  
multo fort⁹ a nob̄ sūt h̄oradi. **I**ō sub  
dit xps. **D**ico ei vob̄ qz āgeli eorū. s.  
assignatū ipf. sp̄ videt̄ facie p̄ris mei. **L**i.  
qz q̄tūcūqz mittat̄ ad t̄paliū rez ad  
mistratōez tū sp̄ dō adheret̄ p̄ aptā  
visionē. q̄ i cel̄ ē. **L**i. licz ei⁹ d̄ sit vbi  
qz p̄ essentia p̄ntiā ⁊ potētiā. tū sp̄ali  
ter d̄ esse in celis vbi adest cū beatis  
per apertā visionem.

**I**n festo sancti Lu. euāgeliste.

**I**n illo tēpe. d. i. d. s. **H**ec mādō vob̄  
vt diligatis iuicē. **S**i mūd⁹ vos odit.  
scitote ⁊ c. **H**oc euāge. cū sua postil  
la q̄re in cōmuni scōz de aplis

**I**n festo sanctorū Simonis ⁊ Jude  
apostolorum.

**I**n illo tempore. **V**idēs ihesus turbas  
ascēdit in montē. **E**t cū sedisset access  
erūt ad eum discipuli eius ⁊ c. **H**oc  
euāgelium cum sua postilla q̄re in cō  
muni sanctorū

**I**n festo oīm sanctorū

**I**n illo tempore. **V**idēs ihs tur  
bas ascēdit i montē ⁊ c. **H**oc  
euāgelium cum sua postilla q̄re infra  
de plurib⁹ martirib⁹.

**I**n festo sancti Martini

**I**n illo tē. d. i. d. s. **S**int lūbi vestri p̄  
cincti ⁊ c. **H**oc euā. cū sua postilla q̄  
re infra in cō scōz de cōfessorib⁹.

**I**n festo sancte Katherine

**I**n illo tē. d. i. d. s. **P**arabolam hāc.  
**S**imile ē reg. celo. thesauro ab  
scōdito in agro ⁊ c. **H**oc euā. cū sua  
postilla q̄re infra in cōmuni scōz de  
virginib⁹.

**C**etera de sanctis euāgelia cū ipso  
rum postilla vide in cōmuni sanctorū

**I**n apit postilla de cōmuni scōz ⁊  
primo de apostolis.

**I**n illo tē. d. i. d. s. **H**oc est p̄ceptū me  
um vt diligatis iuicē sicut dilexi vos  
**M**aiorez aut̄ dilectionē nemo hz vt  
aiāz suā ponat q̄s p̄ amicos suis. **V**os  
amici mei estis si feceritis q̄ ego p̄ce  
pio vob̄. **I**ā nō dicā vos seruos: qz f  
i⁹ nescit quid faciat dñs ei⁹. vos at̄  
dixi amicos. **Q**uia oīa quecūqz audi  
uī a p̄re meo nota feci vobis. **N**ō me  
vos elegistis: sed ego elegi vos ⁊ po  
sui vos vt eatis ⁊ fructū afferatis: ⁊  
fruct⁹ vester maneat. **E**t qd̄cūqz pe  
tieritis patrem in noīe meo det vob̄.

**P**ostilla.

**H**oc est p̄ceptū meū ⁊ c. **I**o. xv.  
**H**oc euāge. dixit dñs ihs auno  
ei⁹. xxxij. ix. kal. apl̄ feria. v. tene